

En ny kritisk diskurs om

Public service

- En kritik från tidigare anställda

Uppsatsförfattare: Jonathan Kender

Institution: Statsvetenskapliga institutionen

Universitet: Stockholms universitet

Handledare: Hedvig Ördén

Innehållsförteckning

1.0 Inledning	3
2.0 Bakgrund	4
3.0 Syfte och frågeställning	7
4.0 Material och avgränsningar	7
5.0 Tidigare forskning om svensk Public service	9
5.2. Journalistkårens partisympatier	10
5.3. Kritik och partsinlagor mot Public service	11
5.4. Förtroendet för Public service	12
6.0 Teori och metod	13
6.1 Metod.....	13
6.2 Teori	15
7.0. Undersökning	17
7.1. Problemrepresentationer som framträder i den kritiska diskursen om Public service i sociala- och alternativa medier	17
7.1.1. WPR.1. Public service är vänster för att journalisterna är vänster	17
7.1.2. WPR.2. Public service granskar högerorienterade organisationer hårdare än vänsterorienterade organisationer.....	20
7.1.3. WPR.3. Värdegrund innebär åsiktsförtryck	23
7.1.4. WPR.4. Public service ger inte hela bilden	26
7.1.5. WPR.5. Public service vill förändra allmänheten värderingar	28
7.2. Vilka speciella skeenden, orsaker eller nyckelhändelser ligger till grund för dessa problemrepresentationer?	31
8.0 Vilka demokratiproblem framträder bland problemrepresentationerna av Public service?	33
9.0 Slutsatser	36

1.0 Inledning

Svensk Public service har till uppdrag att förmedla opartisk och allsidig information till alla svenska medborgare i allmänhetens tjänst. I Sverige finansieras företaget genom en avgift som tas ut via skattsedeln i syfte att säkerställa en finansieringsmodell som är fri från politiska och kommersiella intressen. Public services uppdrag är att vara opartiskt, objektivt och neutralt och företaget spelar en viktig samhällsroll eftersom en demokrati bara kan må bra om dess medborgare är kapabla att fatta välinformerade beslut.¹ Public service har därför ett stort ansvar att i demokratins namn förmedla medborgarna med relevant och saklig information som är fri från bakomliggande politiska intressen. Således skulle man kunna säga att det är just strävan efter objektiv och neutral nyhetsförmedling och underhållning som legitimerar Public services existensberättigande. Politiskt partisk journalistik är samhället fullt av, men Public services uppdrag är annorlunda. Public service ska inte ta politisk ställning utan har till uppgift att verka i alla medborgares tjänst oavsett vad medborgarna sympatiserar med för politiska organisationer och partier.²

Men denna strävan till trots sjunker förtroendet för Public service bland medborgarna och förtroendet är som lägst bland borgerliga väljare, medan förtroendet är fortsatt stort bland vänsterorienterade väljare.³ Enligt vissa kritiska röster kan förtroendetappet för Public service bland borgerliga väljare tolkas som ett uttryck för att Public service inte förmår att presentera en bild som upplevs vara neutral bland både höger- och vänsterväljare.⁴ Diskussionerna och anklagelserna om Public service påstådda vänsterpolitiska partiskhet har pågått i decennier, men trots detta har medieforskningen fortsatt visat att Public service i stort fullföljer sitt demokratiska objektivitetsuppdrag.⁵ Men sedan ett par år tillbaka har kritiken mot påståendet

¹ Sveriges radio, Vårt uppdrag, hämtat 2020-07-17 [sverigesradio.se] URL: <https://sverigesradio.se/artikel/1971435>

² Ibid.

³ Elfström, Calle, publicerad 2018-04-25, hämtad 2020-08-10, Förtroendet för Public service fortsätter sjunka [svt.se] URL: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/fortroendet-for-svt-sjunker-till-hoger>

⁴ Olin, Mats, publicerad, 2019-01-03, hämtad 2020-08-10, Nog lutar public service vänster [timbro.se] URL: <https://timbro.se/smedjan/mats-olin-nog-lutar-public-service-vanster/>; Andersson, Ulrika, 2017, Misstron mot medier, (red) Andersson, Ulrika, Ericson, Andreas, Holt, Kristoffer, Johansson, Bengt, Karlsson, Michael, von Krogh, Torbjörn, Lind, Edvard, Strömbäck, Jesper, Weibull, Lennart, Truedson, Lars, Institutet för mediastudier, Kapish produktion, Stockholm 2017; Andersson, 2017, URL: https://mediastudier.se/wp-content/uploads/2017/05/Misstron_mot_medier.pdf

⁵ Asp, Kent, publicerade 2017-10-25, hämtades 2020-05-19 [studentportal.gu.se] URL: <https://studentportal.gu.se/minastudier/jmg/nyheter/nyheter-detalj/professor-kent-asp-ger-sveriges-television-godkant.cid1524936;jsessionid=17pdbwwsj00p41h5yz3l3a13rm?skipSSOCheck=true&referer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

om Public services opartiskhet även börjat komma från personer som tidigare varit anställda inom företaget och detta är ett relativt nytt och intressant fenomen.

Skillnaden mellan den kritik som kommer från tidigare anställda och den kritik som exempelvis kommer från högerliberala tankesmedjor och opinionsbildare är att tidigare Public service-anställda till skillnad från andra har förstahandserfarenhet av hur Public services redaktionella arbete fungerar i praktiken. De har suttit med på möten, de har lärt sig hur resonemangen går på redaktionerna och de har kunnat bilda sig en uppfattning om vilka förväntningar man har på sig som anställd inom företaget. De har berättelser från insidan och de kan till skillnad från oss andra beskriva hur de upplevde att det är att vara anställd på Public service. Jag framhåller att denna form av kritik, som är baserad på förstahandserfarenheter, är extra intressant att undersöka och mig veterligen har det aldrig tidigare gjorts en större sammanställning och analys av denna typ av kritik.

2.0 Bakgrund

Forskning har visat att över 80 procent av Public services journalistkår röstar på rödgröna partier och en vanlig kritik mot företaget är att denna ideologiskt homogena journalistkår inte förmår att förmedla en objektiv världsbild till allmänheten.⁶ Men Public services representanter menar att Public service alltid strävar efter objektivitet och att det inte finns någon partiskhet inom företaget. I en debattartikel i Aftonbladet den 16e december 2018 förklarade Public services VD Hanna Stjärne att allmänheten kan lita på att Public service alltid arbetar för att vara så opartiska som möjligt.⁷ Det är viktigt att slå fast att förtroendet för Public service fortfarande är relativt stort, även om det historiskt aldrig varit så lågt och endast sex av tio personer tycker att Public service är värt en budget på ca 8,4 miljarder kronor årligen.⁸

⁶ Reimers, Carl-Vincent, publicerad 2019, hämtad 2020-04-13 [naringsslivets-medieinstitut.se] URL: https://naringsslivets-medieinstitut.se/wp-content/uploads/2019/06/Rapport_NMI_Public-service_GAL_TAN_190611.pdf

⁷ Sveriges radio, Vårt uppdrag, hämtad 2020-07-17 [sverigesradio.se] URL: <https://sverigesradio.se/artikel/1971435> ; Stjärne, Hanna, publicerat 2018-12-16, hämtad 2020-08-10, Vi på SVT gör allt för att vara opartiska [Aftonbladet.se] URL: <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/On589w/vi-pa-svt-gor-allt-for-att-vara-opartiska>

⁸ Andersson, 2017; Elfström, Calle, publicerad 2018-04-25, hämtad 2020-08-10, Förtroendet för Public service fortsätter sjunka [svt.se] URL: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/fortroendet-for-svt-sjunker-till-hoger> ;

År 2017 skrev den före detta Public-service-journalisten Jens Ganman, som frilansat för företaget i över trettio år, på sin blogg *Säg att du skojar* att Public service har blivit allt mer vänstervridet med åren. Ganman har efter sitt inlägg medverkat i en rad intervjuer de senaste åren där han har kritiserat Public service för att vara politiserat och aktivistiskt och varvat exempel med självupplevda anekdoter från sin tid inom företaget.⁹ Journalisten Joakim Lamotte, som har femton års erfarenhet av att arbeta på Public service, skrev på sin Facebooksida den 10e juli 2018 att ”överrepresentationen av vänsteråsikter är markant” inom företaget och att dess interna vänsterkultur påverkar innehållet som förmedlas till allmänheten.¹⁰ I en intervju i podcasten *Hur Kan Vi* i april 2020 menade den före detta Public service-profilen Jörgen Huitfeldt att han tycker att företaget snarare försöker fostra allmänheten med sin journalistik än att rapportera neutralt och ge medborgarna möjlighet att dra sina egna slutsatser.¹¹ Det har således börjat växa fram en ny sorts kritisk diskurs mot Public service som till skillnad från tidigare kritik är baserade på självupplevda händelser och detta gör, enligt min mening, kritiken mer intressant och betydelsefull, än den som kommer utifrån och där egen erfarenhet av att ha varit anställd på företaget saknas.

På internet växer det hela tiden fram nya podcasts, tidskrifter, bloggar och youtube-program och det är främst på dessa plattformar som jag menar att denna nya kritiska diskurs baserad på egna erfarenheter av Public service går att finna. Den kritik som tidigare anställda riktar mot Public services objektivitet och opartiskhet går att läsa på bloggar och i tidningsartiklar, den går att ta del av i samhällsorienterade podcastformat och i intervjuer i svenska youtube-program där det långa och oredigerade samtalet står i fokus. Kritiken mot Public service är ett vanligt förekommande tema på dessa plattformar som av vissa brukar kallas *alternativa medier*, dvs en typ av medier som vuxit fram de senaste åren som ett resultat av den nya tekniken och digitaliseringen. Denna teknik gör det exempelvis möjligt för en journalist att prata om sina upplevelser om tiden inom Public service utan reklamavbrott och strama tidsramar och

Andersson, Joakim, publicerad 2018-11-22, Majoriteten tycker att public service är värt pengarna [svt.se] URL: <https://www.svt.se/opinion/sa-tycker-svenskarna-om-public-service>

⁹ Ganman, Jens, publicerad 2017-09-22, hämtad 2020-04-16, SVERIGES RADIO – rapport från värdeavgrunden [jensganman.wordpress.com] URL: <https://jensganman.wordpress.com/2017/09/22/sveriges-radio-rapport-fran-vardeavgrunden/>

¹⁰ Lamotte, Joakim, publicerad 2019-07-10, hämtad 2020-04-25, ÄR SVT VÄNSTER? [facebook.com] URL: <https://www.facebook.com/joakim.lamotte/posts/1845354918892424/>

¹¹ Huitfeldt, Jörgen, publicerad 2020-04-13. Hämtad 2020-04-17, #95 Jörgen Huitfeldt - "Public service har varit vår förmanande präst" [youtube.com] Kanalnamn: Hur Kan Vi, tid: 26:40, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=h-Tw7O-PHsM>

personen kan nå ut vitt och brett till en stor skara konsumenter utan de stora traditionella medierna. Kritiken mot Public service förekommer självklart även i konventionella medier, i debattprogram och i Public services egna kanaler, men till skillnad från konventionella medier tillåter alternativa medier i större grad längre och mer djuplodande diskussioner som bidragit med mycket stoff till denna undersökning.

Hur Public service konstrueras inom denna kritiska diskurs är vad som inspirerade mig till att skriva denna uppsats, eftersom Public service ofta beskrivs som motsatsen till hur Public service vanligtvis beskriver sig själva på dessa plattformar. Denna diskrepans, mellan ett ideal och en av vissa kritiska röster, helt annan påstådd verklighet menar jag är synnerligen intressant att undersöka, då denna nya kritiska diskurs beskriver Public service som ett demokratiskt problem. Public services representanter garanterar att de är opartiska, men kritikerna säger att detta till viss del inte stämmer. Den kritik som tidigare anställda för fram mot vår svenska statliga media är allvarlig, eftersom de beskrivningar som framträder i kritiken beskriver strukturer som skulle kunna ha en negativ inverkan på den svenska demokratin, vilket gör att denna kritik är värd att granska närmre. Public service spelar en viktig roll i den svenska demokratin som objektiv och opartisk nyhetsförmedlare till det svenska folket, varför kritik som riktas mot premissen att Public service är objektiva och opartiska, baserat på tidigare anställdas egna upplevelser inom företaget, är en kritik som framhåller att den svenska demokratin inte är fullt så pass välmående som den skulle kunna vara, vilket gör kritiken värd att granska närmre.

3.0 Syfte och frågeställning

Syftet med undersökningen är att med hjälp av Carol Bacchis WPR-angreppssätt ”What’s the problem represented to be” och Jesper Strömbäcks teorier om demokratiska medier undersöka hur en kritisk diskurs konstruerar Public service som ett demokratiskt problem i sociala- och alternativa medier.

- På vilket sätt konstrueras Public service som ett demokratiskt problem i sociala- och alternativa medier?

4.0 Material och avgränsningar

När man ska ta fasta på en diskurs krävs först och främst ett omfattande insamlade av material vilket inom ramen för denna undersökning består av medialt material i form av intervjuer, samtal och artiklar i sociala- och alternativa medier. Vad som förenar de olika former av källor som utgör underlaget för denna undersökning är den kritik som riktas mot Public service och som utmanar beskrivningen av Public service som ett objektvt, neutralt och icke partiskt statligt medieföretag. Under uppsatsskrivandet har flera källor funnits genom den klassiska snöbollseffekten, som innebär att vissa källor oplanerat leder vidare till andra källor som visar sig vara relevanta och fruktbara för undersökningen.¹² I första stadiet undersöktes alla intervjuer och blogginlägg av Jens Ganman vars text ledde till att han blev intervjuad i podcasten *Dekonstruktiv kritik*. Detta ledde till att jag upptäckte nya podcast Ganman figurerat i som även haft andra gäster som uttryckt sig kritiskt mot Public service och som figurerat i andra sammanhang där kritiken mot Public service stått i centrum.

¹² Bryman, Alan, 2008, Samhällsvetenskapliga metoder, Bryman och Liber AB, s. 196 – 197.

Ett material som förekommer mycket i undersökningen är intervjuer i podcastformat, vilket är ett relativt fritt medialt format som kan bestå av både essämonologer, dokumentärer, intervjuer och både strukturerade och ostrukturerade samtal. Ett annat källmaterial som förekommer i undersökningen är en ljudinspelning från ett möte mellan en tidigare Public service-anställd och en chef på Public som har publicerats på en blogg som administreras av en tidigare Public services-anställd. Bland materialet förekommer också två bloggar som administreras av två tidigare Public service-anställda. Undersökningen kommer även att använda ett transkriberingar från ett antal youtube-klipp från olika paneldiskussioner och debatter om Public service och den svenska journalistkåren. Undersökningen kommer även att använda en intervju som gjordes med en Public service-anställd för en studentuppsats. En annan typ av material som förekommer i undersökningen är en text om Public service som publicerats på Facebook.

De podcasts som undersöks där några av de tidigare Public service-anställda blir intervjuade är samhällsorienterade och gästerna är vanligtvis opinionsbildare, debattörer, skribenter, författare, journalister eller allmänt offentliga personer och avsnittens fokus är vanligtvis centrerade kring på det svenska samhället, politik och filosofi. I den liberterianska podcasten *Dekonstruktiv Kritik* driver komikern Aron flam bland annat frågor om FRA, narkotikapolitik, den svenska åsiktskorridoren, kritik mot socialism och kommunism samt kritik mot Public service.¹³ I podcasten *Hur Kan Vi* samtalar programledaren Navid Modiri med människor på hela den politiska skalan om samhällsorienterade ämnen och på podcastens hemsida skriver Modiri att ”Om vi ska kunna leva tillsammans behöver vi prata med varandra. Därför bjuder vi in smarta, utmanande och relevanta gäster till en podcast där olikheter uppmuntras och gör oss klokare.”¹⁴ Den högerliberala podcasten *God Ton* drivs av moderaterna Hanif Bali och Per Lundgren och de beskriver sig själva som åsiktsmaskiner som förenas genom sitt ifrågasättande, sin nyfikenhet och sitt engagemang och i podcasten varvar de samhällsfrågor, samtida analyser och struntsaker tillsammans med sina gäster, skriver de i podcastens presentation.¹⁵

Dessa källor har gemensamt att de ibland bjuder in personer som uttrycker sig kritiskt om Public service samt att personerna som driver dessa podcasts ibland själva på olika sätt framför kritik

¹³ Flam, Aron [poddtoppen.se] URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1073859670/dekonstruktiv-kritik>

¹⁴ Modiri, Navid [hurkanvi.se] URL: <https://www.hurkanvi.se>

¹⁵ Bali, Hanif, Lindgren, Per [poddtoppen.se] URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton>

mot Public service. Det bör dock understrykas tydligt att dessa podcasts behandlar många andra ämnen än enbart Public service. De podcasts som undersöks i denna uppsats är alla publicerade de senaste fyra åren medan några av de övriga källor som undersöks är spridda över ett lite längre tidsdjup. Under insamlandet av materialet framgår tydligt att den kritik som riktats mot Public service i podcastformat av tidigare anställda primärt är koncentrerat mellan åren 2017 och 2020 vilket skulle kunna betraktas som ett tecken på att diskussionen om Public service har intensifierats på dessa plattformar sedan Jens Ganman publicerade sin kritiska text om Public service på hösten 2017. Om det de facto är Jens Ganmans text som blåst liv i en ny typ av kritisk diskurs om Public service är dock svårt att besvara, men det faktum att Ganman blivit en aktiv och uttalad Public service-kritiker i många mediala sammanhang sedan inlägget 2017 pekar dock i den riktningen.

5.0 Tidigare forskning om svensk Public service

I detta kapitel ingår lite olika typer av forskning om Public service. Det första delkapitlet redogör för den senaste forskningen om hur väl svensk Public service lever upp till sitt objektivitetsuppdrag enligt medieprofessor Kent Asp. Vidare presenteras forskning om hur partisynpatierna ser ut inom Public service journalistkår. Delkapitel tre presenterar kritik och partsinlagor mot Public service och slutligen presenteras tidigare forskning om Public service sjunkande förtroende. Precis som undersökningens övergripande tema syftar detta kapitel till att synliggöra spänningen mellan beskrivningarna av Public service och eftersom företaget har en viktig demokratisk funktion i samhället framhåller jag att det är viktigt att forskning om Public service belyses utifrån olika perspektiv och ingångar.

5.1. Forskning om hur väl Public service uppfyller sitt uppdrag.

Professor Kent Asp har under fyrtio år studerat Public services TV-innehåll och skriver i sin bok *Public service-TV – vårt offentliga rum – en utvärdering* (2017) att han med boken försöker besvara frågan om huruvida Sveriges television har gjort ett bra jobb utifrån ett ”långsiktigt och

övergripande” perspektiv.¹⁶ Slutsatserna är baserade på de empiriska underlag som Asp och andra medieforskare producerat under de senaste fyra decennierna och Asp konstaterar att SVT väl lever upp till sitt Public-service uppdrag, även om det råder vissa brister.¹⁷ Asp menar att balansen mellan information och nöjesunderhållning är god i Public services utbud och det finns ett varierat och omfattande utbud av samhällsinformation, kultur och nöje; ”Det finns brister, men på det stora hela är SVT ett tydligt alternativ till kommersiell TV, vilket är tanken med public service.” säger Asp i en artikel som publicerades på Institutionen för journalistisk, medier och kommunikation år 2017.¹⁸

5.2. Journalistkårens partisympatier

I rapporten *Journalistkårens partisympatier* (2006) undersöker Asp bland annat partisympatierna inom SVT och SR och konstaterar att stödet för miljöpartiet bland journalistkåren inom Public service är överrepresenterad och att stödet för moderaterna är underrepresenterat. Asp betonar dock att SR och SVT inte är mer vänstervridna än andra mediehus.¹⁹ Bland Public service’s frilansjournalister är stödet för miljöpartiet och vänsterpartiet överrepresenterat och stödet för socialdemokraterna är ”kraftigt underrepresenterade i förhållande till kåren som helhet.”²⁰ Asp menar också att miljöpartiet och vänsterpartiet är överrepresenterade oavsett vart dessa journalister arbetar, men vidhåller att stödet för borgerliga partier är lite mindre bland Public services journalistkår. Sympatier för miljöpartiet är som starkast bland journalister som bevakar och rapporterar inom området politik och samhälle. Inom området kulturjournalistik är stödet för vänsterpartiet och miljöpartiet extra starkt och stödet för socialdemokraterna och moderaterna underrepresenterat.²¹ Avslutningsvis framhåller Asp att den bristande representativiteten som präglar den svenska journalistkåren kan ha en begränsad påverkningskraft på nyhetsrapporteringen.²²

¹⁶ Asp, Kent, 2017, Public service-TV – vårt offentliga rum – en utvärdering, Institutionen för journalistisk, medier och kommunikation, Göteborgs universitet.

¹⁷ Asp, Kent, 2017, s. Förord.

¹⁸ Asp, Kent, publicerade 2017-10-25, hämtades 2020-05-19 [studentportal.gu.se] URL:

<https://studentportal.gu.se/minastudier/jmg/nyheter/nyheter-detalj/professor-kent-asp-ger-sveriges-television-godkant.cid1524936;jsessionid=17pdbwvsj00p41h5yz313a13rm?skipSSOCheck=true&referer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

¹⁹ Asp, Kent, 2006, *Journalistkårens partisympatier*, Göteborgs universitet, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation, Göteborg, s. 16.

²⁰ Ibid, 2006, 17.

²¹ Ibid, 2006, s. 17.

²² Ibid, 2006, s. 21.

I den vetenskapliga frågeundersökningen *Journalist '11* som också gjorts av Asp framgår det att över 80 procent av Public services journalistkår sympatiserar med vänsterpartiet eller miljöpartiet. I frågeundersökningens avslutande diskussion konstaterar Asp att ”Journalister med stort potentiellt inflytande över nyhetsrapporteringen är alltså i politiska termer mer representativa för allmänheten än journalistkåren i sin helhet. Men genom miljöpartiets unikt starka ställning har även denna inflytelserika grupp av journalister blivit mindre representativ för allmänheten.”²³

5.3. Kritik och partsinlagor mot Public service

Näringslivets medieinstitut publicerade år 2019 en undersökning av granskningsnämndens fällningar av SVT och SR för partiskhet mellan åren 2012 – 2019. I rapporten *Public service – en bastion för vänsterliberaler?* står det sammanfattningsvis att rapporten undersöker den politiska partiskheten i Public service genom att analysera de senaste femtio ärendena då Public service fällts för att vara politiskt partiska. Undersökningens resultat visar att det finns en stark slagsida åt gröna, alternativa och frihetliga ideal bland fällningarna. Det är särskilt två frågor som präglar fällningarna med politisk grund: ”Invandringen och synen på Sverigedemokraterna.”²⁴ Undersökningen visar att det finns en tydlig lutning åt GAL-delen av GAL-TAN-skalan bland fällningarna. GAL står för Grön, Alternativ och Libertär/Liberteriansk/Frihetlig medan TAN står för Traditionell, Auktoritär och Nationalistisk.²⁵

I rapporten menar man att GAL-TAN på många sätt utgör ”den mest kontroversiella konfliktlinjen i svensk liksom europeisk politik” och att undersökningens resultat visar att det finns en kraftig lutning åt GAL-sidan. Rapporten säger att endast fem procent av alla inslag som blir anmälda leder till fällning och att de inslag som fälls skulle kunna betraktas som

²³ Asp, Kent, (red) 2012, *Journalist '11*, s. 227.

²⁴ Reimers, Carl-Vincent, publicerad 2019, hämtad 2020-04-13 [näringslivets-medieinstitut.se] URL: https://näringslivets-medieinstitut.se/wp-content/uploads/2019/06/Rapport_NMI_Public-service_GAL_TAN_190611.pdf.

²⁵ Ohlsson, Jonas, Oscarsson, Hendrik, Solevid, Maria, 2016, *Ekvilibrium*, s. 20; Hooghe, Marks & Wilson 2002; Bergström m.fl. 2015; ”I den litteraturen går den nya dimensionen ibland under namnet GAL-TAN (Green-Alternative-Libertarian vs Traditional-Authoritarian-Nationalist)”

”toppen på ett isberg’ av vad medborgarna själva anser är partiskt.”²⁶ I rapportens slutsatser menar man att den kraftiga slagsidan åt GAL - eller vänster - bland fällningarna ger oss skäl att kunna anta att det även finns en överrepresentation av vänstervridet innehåll bland de anmälda fall som inte leder till en fällning. Rapporten menar också att slutsatsen blir ytterligare problematisk då dessa observationer även korrelerar med SOM-institutets mätningar som tidigare har visat att det framför allt är människor som står till höger politiskt som har lägst förtroende för Public Service.²⁷

Näringslivets medieinstitut publicerade 2018 en rapport som granskar hur Public service – Sveriges television och Sveriges radio väljer att beskriva vilka bakomliggande faktorer som kan förklara Venezuelas kris och om dessa förklaringsmodeller lever upp till Public service folkbildande objektivitetsuppdrag.²⁸ ”Mer specifikt syftar studien till att undersöka hur frekvent socialismen används som förklaring till varför landet befinner sig i sin nuvarande situation” säger rapporten och konstaterar att Public service misslyckas med att leva upp till sitt uppdrag.²⁹ Rapporten menar att Public service rapporteringar gett stort utrymme till förklaringar ”som haft relativt liten påverkan, så som oljepriset” och att landets stora socialistiska reformer som satt ekonomin ur spel getts litet utrymme i analyserna. Rapporten framhåller att Public service brister i sitt folkbildningsuppdrag då de å ena sidan rapporterat brett om ”hyperinflation, matbrist, oroligt politiskt läge och låg produktivitet”, men att de å andra sidan inte förklarar vad som ligger till grund för utvecklingen.³⁰

5.4. Förtroendet för Public service

Enligt SOM-institutets rapport *Misstron mot medierna* (2017) uppger 33 procent att de har ganska eller mycket litet förtroende för mediernas rapporteringar när det gäller invandring.³¹ Misstroendet för media, inte bara Public service, är som störst bland sverigedemokratiska

²⁶ Näringslivets medieinstitut, Olin, Mats, 2019, s. 12.

²⁷ Ibid, 2019, s. 12.

²⁸ Pamina Falck, 2018, Bevakning av Venezuela i SR och SVT [näringslivets-medieinstitut.se] URL: <https://näringslivets-medieinstitut.se/wp-content/uploads/2018/12/NMI-Rapport-Venezuela.pdf>

²⁹ Ibid, 2018, s. 16.

³⁰ Ibid, 2018, s. 16.

³¹ Andersson, s. 34.

väljare och som minst bland miljöpartistiska väljare.³² Torbjörn von Krogh, medieforskare och föreståndare för institutet för mediastudier, framhåller att detta är en fenomen som är större än sverigedemokraterna eftersom det rent procentuellt rör sig om större grupper än sverigedemokraternas väljare.³³ SOM-institutets rapport *SOM-institutets Public service-mätningar: användning, förtroende och attityder 1986 – 2017* visar att förtroendet för Public service är lägre bland yngre personer och då i synnerhet bland personer som sympatiserar med partier som lutar åt TAN-sidan av GAL-TAN-skalan, dvs till höger på den traditionella politiska skalan.³⁴

Det har gjorts studier om förtroendet för Public service, rapporter och partsinlagor om hur Public service bevakar särskilda frågor, hur journalistkåren inom Public service röstar samt hur väl medieforskningen anser att Public service lever upp till sitt uppdrag. Vad denna undersökning vill bidra med är hur en handfull tidigare Public-service-anställda själva beskriver huruvida de anser att Public service lever upp till sändningstillståndet och sitt demokratiska objektivitetsuppdrag eller ej.

6.0 Teori och metod

6.1 Metod

I denna undersökning används en poststrukturalistisk diskursanalytisk metodologi för att angripa de texter som transkriberats från artiklar, Youtube-klipp, podcasts, facebookinlägg och bloggar. Inom poststrukturalistiska ansatser är språkets roll central och motsätter sig påståendet att det bara finns *ett* objektivt sätt att förstå sin omvärld. Inom strukturalismen menar man istället att förståelser för olika fenomen skapas diskursivt och att dessa diskurser varierar mellan olika samhällsgrupper, vilket innebär att olika grupper kan betrakta verkligheten på olika sätt. I boken *Textens mening och makt* framhåller Bergström och Boréus att poststrukturalismen

³² Andersson, 2017, s. 40.

³³Institutet för mediastudier, hämtad 2020-04-15, Misstron mot medier [mediestudier.se] URL: <https://mediestudier.se/publikationer/misstron-mot-medier/> : Truedson, Lars, hämtad 2020-04-15, Misstron mot medier – en inledning [mediestudier.se] URL: <https://mediestudier.se/misstron-mot-medier-en-inledning/>

³⁴ Weissenbilder, Markus, Andersson, Ulrika, 2018, SOM-institutets Public service-mätningar: användning, förtroende och attityder 1986 – 2017, Göteborgs universitet, Göteborg.

försvarar ”antiessentialismen”, dvs en mångfacetterad syn på kunskap och vetenskap.³⁵ Inom diskursteori betraktas språk som mer än ett verktyg för kommunikation. Språket betraktas som representationer av olika perspektiv på världen och där olika fenomen får olika innebörd beroende på dess omgivande kontext.³⁶

Diskursanalyser är vanligtvis centrerade kring frågor om makt och ett sätt att analysera maktfrågor kan vara att undersöka olika diskurser som är skilda från varandra och hur dessa diskurser konkurrerar om att vinna förtroende för ett visst perspektiv som torgför vissa specifika uppfattningar. Diskursanalyser kan även vara fokuserade på vilka konsekvenser olika diskurser kan få och hur de kan påverka andra människor på negativa och positiva sätt.³⁷ Inom diskursteori ligger ofta maktkamper i fokus och hur dessa kan studeras på en samhällsnivå utifrån ”den språkliga betydelsekamp som ständigt pågår”.³⁸

Undersökningens analytiska metodologi är hämtat från Carol Bacchis WPR-modell ”What’s the problem represented to be” och Bergström och Ekström skriver i *Textens mening och makt* att man med hjälp av WPR-ansatsen kan visa ”på hur vissa uppfattningar kring en fråga skapas och vinner legitimitet som den riktiga eller rimliga förståelsen, och vilka effekter detta riskerar att få.³⁹ Utgångspunkten i WPR-ansatsen är enligt poststrukturalistisk diskursiv tradition att det aldrig finns ett givet sätt att förstå vad vi uppfattar som problem eller hur vi kan lösa dessa problem, utan tvärt om menar Bacchi att olika uppfattningar endast är resultatet av hur dessa uppfattningar konstrueras inom olika diskurser.⁴⁰ Enligt Bacchis traditionella metod är det vanligt att forskaren ställer följande frågor till sitt material:

- Hur representeras problemrepresentationerna i materialet?
- Vilka förutfattade meningar och antaganden ligger till grund för dessa representationer av problemet?
- Vilka nyckelhändelser och historiska skeenden har resulterat i dessa problemrepresentationer enligt diskursen i materialet?

³⁵ Boréus, Kristina, Bergström, Göran, 2018, 1 samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys, *Textens mening och makt*, Studentlitteratur (red) Boréus, Kristina, Bergström, Göran, AB, LUND, uppl. 4.1, s. 28.

³⁶ Ibid s. 255.

³⁷ Ibid, 2018, s. 256.

³⁸ Ibid, 2018, s. 260; Laclau, Ernesto, Mouffe, Chantal, 1990.

³⁹ Boréus, Kristina, Ekström, Linda, 2018, 7 tre diskursiva inriktningar, *Textens mening och makt*, Studentlitteratur (red) Boréus, Kristina, Bergström, Göran, AB, LUND, uppl. 4.1, s. 271.; Bacchi, 2009, s. 35.

⁴⁰ Ibid, 2018, 271.

- Vad lämnas oproblematiserat i diskursen om problemrepresentationen?
- Vilka effekter skulle kunna produceras som konsekvens av problemrepresentationen enligt diskursen?
- Vart har denna representation blivit producerad och hur skulle den kunna kritiseras eller försvaras?⁴¹

Alla undersökningar som använder en WPR-metod behöver dock inte använda alla frågor utan kan variera beroende på undersökningens utformning och hur frågorna kopplar samman till de frågeställningarna som ingår i undersökningen.⁴² I denna undersökning ligger fokus på vilka problemrepresentationer som kan synliggöras i den kritiska diskursen och vilka skeenden som kritikerna menar har lett fram till dessa problemrepresentationer. De två frågor som står i centrum att besvaras i denna undersökning är hur problemrepresentationer av Public service representeras i materialet samt vilka nyckelhändelser och historiska skeenden som den kritiska diskursen framhåller som förklaringar till de problemrepresentationer som framgår i materialet. Ekström och Bergström understryker att WPR-ansatsen fokuserar på problemrepresentationerna inom en diskurs, snarare än de problem som problemformuleringarna syftar på. Att utesluta de påstådda problemen handlar inte om att ignorera dem eller dess potentiella effekter, men WPR-metoden vill i första hand ta fasta på hur samhällsfenomen kan tolkas på olika sätt inom olika diskurser.

6.2 Teori

Professor i journalistisk och politisk kommunikation Jesper Strömbäck menar att det inte går att förstå hur demokrati fungerar utan att förstå hur samspelet mellan medier, politik och medborgare fungerar.⁴³ Strömbäck framhåller att demokratin bara fungerar om medborgarna har möjligheter och ambitioner att delta i samhällets politiska processer, men för att detta deltagande ska vara meningsfullt måste de vara välinformerade.⁴⁴ Medborgarna måste ha en

⁴¹ Ibid, 2018, 273.

⁴² Ibid, 2018, s. 273.

⁴³ Strömbäck, Jesper, 2015, Demokratin och det förändrade medielandskapet, Mot ökade kunskapsklyftor och deltagandeklyftor? SOU 2015:96, s. 208.

⁴⁴ Ibid, 2015, s. 208; Delli Carpini & Keeter, 1996; Milner, 2010.

upplyst förståelse, där de har ”jämlika och effektiva möjligheter att informera sig om politik och samhälle” menar Strömbäck.⁴⁵ För att demokratin ska fungera krävs följande enligt Strömbäck:

- Politisk jämlikhet
- Effektivt deltagande
- Upplyst förståelse bland medborgare⁴⁶

Strömbäck menar att ju godare kunskaper medborgarna har om samhället och politiken, desto bättre mår demokratin.⁴⁷ Ur ett demokratiskt perspektiv måste medborgarna få relevant och saklig information om politikens åsikter och samhällshändelser och informationen behöver vara offentlig så den kan tjäna som grund för diskussion, dialog och debatt. Av denna anledning finns pressfrihet, yttrandefrihet och informationsfrihet och dessa friheter utgör själva grunden för demokratin: ”ett land som inte respekterar och upprätthåller dessa friheter är inte demokratiskt, på samma sätt som ett land inte är demokratiskt om det inte råder allmän och lika rösträtt” menar Strömbäck och Nord med flera.⁴⁸ Strömbäck hänvisar till 2001 års *Spelregler för Press TV Radio* som säger att ”Massmediernas roll i samhället och förtroendet för dessa medier kräver korrekt och allsidig nyhetsförmedling” och Strömbäck menar också att journalistiken måste sträva efter att granska och rapportera på ett sätt som gör att medborgare har möjlighet att på ett självständigt sätt kunna göra egna bedömningar i olika samhällsfrågor. Informationen som förmedlas genom journalistiken måste ge så pass allsidiga och sanningsenliga representationer av verkligheten som bara är möjligt ”Annars övergår informationen till desinformation” skriver Strömbäck.⁴⁹

Den teoretiska utgångspunkten för denna uppsats är att medier som verkar i demokratiska länder måste tillämpa demokratiska principer för att inte motarbeta demokratin. För att journalistiken ska vara demokratisk måste den sträva efter att presentera en allsidig och sanningsenlig bild av samhället. Denna strävan bör vara som allra starkast för Public service

⁴⁵ Ibid, 2015, s. 208.

⁴⁶ Ibid, 2015, s. 5.

⁴⁷ Ibid, 2015, s. 208.

⁴⁸ Strömbäck, Jesper, Nord, Lars, årtal okänt, 1 Journalistik, medier och demokrati, s. 7 – 8; jfr Dahl 1998; Strömbäck 2000; A. Hadenius 2001.

⁴⁹ Ibid, s. 8.

som har det av staten uttalade demokrati- och objektivitetsuppdraget och det är med denna teoretiska ansatts som undersökningens transkriberade texter kommer att analyseras.

7.0. Undersökning.

Undersökningen är uppdelad i två delkapitel och syftar till att undersöka på vilket sätt tidigare Public service-anställda beskriver Public services verksamhet som ett demokratiskt problem. Första delkapitlet innehåller fem problemrepresentationer som synliggjorts i materialet och vidare följer ett delkapitel som undersöker vilka speciella skeenden och nyckelhändelser som den kritiska diskursen menar har lett fram till de problemrepresentationer som beskrivs.

7.1. Problemrepresentationer som framträder i den kritiska diskursen om Public service i sociala- och alternativa medier

7.1.1. WPR.1. Public service är vänster för att journalisterna är vänster

En problemrepresentation som framträder i diskursen är att Public service har en politiserad journalistkår som resulterar i att den journalistiska och publicistiska verksamheten får en vänsterpolitisk snedvridning. Enligt denna problemrepresentation det är riskfritt att vara uttalad vänstersympatisör inom Public service, men att det däremot innebär risker att uttrycka sig på ett sätt som kan uppfattas som icke-vänster eller högeranstruket. Journalisten Joakim Lamotte har femton års erfarenhet av att ha arbetat på Public service och skrev i ett inlägg på Facebook 2018 att det på redaktionsmötena ”ofta var svårt att veta om man satt på en kongress hos miljöpartiet och vänsterpartiet eller deltog i ett redaktionsmöte på SVT.”⁵⁰ När Lamotte fått sin första anställning fick han förklarat av en kollega att ”på den här redaktionen röstar man rött om man vill vara en del av gemenskapen.”⁵¹ Lamotte berättade i podcasten *God Ton*TM 2019 att han har

⁵⁰ Lamotte, Joakim, publicerad 2019-07-10, hämtad 2020-04-25, ÄR SVT VÄNSTER? [facebook.com] URL: <https://www.facebook.com/joakim.lamotte/posts/1845354918892424/>

⁵¹ Ibid, 2018, URL: <https://www.facebook.com/joakim.lamotte/posts/1845354918892424/>

arbetat med personer på Public service som öppet kallar sig kommunister, feminister och miljöpartister, men att han aldrig stött på någon som öppet kallar sig moderat eller sverigedemokrat. Lamotte berättar att han bland annat medverkade i en barnprogramproduktion där representanter för revolutionär kommunistisk ungdom hade hjälpt till att anordna en överklassafari, där barn från förorten åkte ut till överklassområden på en upptäckssafari: ”I backspeglarna, när man tänker på det, det är ju helt jäv*a sinnessjukt.” säger Lamotte.⁵²

Jag kände mig inte fri att tänka och tycka som jag ville på SVT [...] man är fri att tycka och tänka vissa saker men inte andra [...] det var ju väldigt stor skillnad på respons då från kollegor och sånt beroende på vad jag tyckte. Om jag tyckte någon om jämställdhet till exempel [...] då var det ju helt okej, men om man råkade nämna någonting om att otryggheten för kvinnor ökar i samhället och vad kan det bero på och så där, då var det ju inte jäv*a populär heller att ventilera sådana tankar.”⁵³

Enligt den första problemrepresentationen är det kontroversiellt att som journalist exempelvis fråga sig varför otryggheten för kvinnor ökar i samhället: ”då var det vissa som brunstämplade mig bara för att jag funderade över att samhällsutvecklingen inte gick åt rätt håll på de här områdena.” beskriver Lamotte.⁵⁴ Kritiken mot anställda som ställer sig dessa typer av frågor tar sig i uttryck genom kritiska kommentarer från kollegor och chefer enligt Lamotte som berättar att han i enskilda möten med chefer fick förklarat för sig att vissa saker inte får nämnas inom företaget. Enligt Lamotte är Islam ett område som absolut inte får kritiserats eller problematiseras av anställda på Public service: ”Då blev det ett jäv*a liv på vissa chefer [...]” beskriver Lamotte.⁵⁵

Enligt den första problemrepresentationen vet alla som arbetar på Public service att de flesta anställda och chefer sympatiserar med vänstern och perspektiv som kan uppfattas som icke-vänster är ovälkomna enligt Lamotte: ”Jag har ju under de här femton åren inom Public service [...] jag har ju sett den här vänstervridningen på väldigt nära håll och de som säger att den inte

⁵² Lamotte, Joakim, hämtad 2020-03-12, #62 – Joakim Lamotte, O-day rare interview, [poddtoppen.se] Programnamn: God Ton™, ansvarig utgivare, Bali, Hanif, Lindgren, Per. Tid: 14:37, URL:

<https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview>

⁵³ Ibid, 2020, tid: 07:55, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview>

⁵⁴ Ibid, 2020, tid:09:15, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview>

⁵⁵ Ibid, 2020, tid: 09:57, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview>

existerar, de ljuger ju och värst är det på utbildningsradion.”⁵⁶ Lamotte berättar om en chef på Utbildningsradion (UR) som på den tiden var aktiv i det nystartade politiska partiet feministiskt initiativ och som förklarade för redaktionen att det var förbjudet att rapportera på ett sätt som kunde ställa friskolor i god dager: ”Skulle det göras reportage om friskolor, då skulle det vara för att sänka dem, den typen av verksamheter, annars fick det vara” förklarar Lamotte och kallar utbildningsradion för ”batikhäxornas högborg” och säger att han kritiserade chefen för detta, men att det är den typen av jargong är vanlig inom Public service.⁵⁷

Lamotte säger att beröringsskräcken inom Public service är särskilt stor när det handlar om islam och att det är okontroversiellt att driva med kristendomen och kristna människors värderingar inom företaget, men att man absolut inte får skämta om muslimer och deras värderingar.⁵⁸ När Lamotte arbetade på Uppdrag granskning-redaktionen fanns det anställda som ansåg att man inte skulle granska islam eftersom det riskerade att ställa religionen i dålig dager: ”då riskerar vi att få vänner som vi inte vill ha.” hade en anställd sagt på ett redaktionsmöte menar Lamotte ⁵⁹ På sin Facebook skrev Lamotte 2018 att: ”Min sammantagna bild efter 15 år inom public service är att överrepresentationen av vänsteråsikter är markant och beröringsskräcken påtaglig.”⁶⁰ Lamotte menar att Public services har chefer vars åsikter ibland läggs som ett raster över det journalistiska och publicistiska arbetet: ”Alltså det finns reportrar som har väldigt stort inflytande som är väldigt dragna åt vänster” och detta menar Lamotte påverkar vad Public service väljer att rapportera om. ”Det finns de reportrar som har väldigt stor makt på SVT och det avspeglar sig i verksamheten, oavsett vad man säger.”⁶¹

Den före detta SVT-profilen och grävjournalisten Janne Josefsson berättar i en intervju i Expressen att det är viktigt att erkänna att Public services journalistkår har varit vänsteranstruken: ” [...] det jag framför allt vänder mig emot nu är när höga chefer inom SVT förnekar att det funnits en dominans av vänsterfolk. Jag tycker de gör fel. Erkänn det, se upp

⁵⁶ Ibid, 2020, tid: 12:12, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview>

⁵⁷ Ibid, 2020, tid: 12:00, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview>

⁵⁸ Ibid, 0202, tid: 11:11, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview>

⁵⁹ Ibid, 2020, tid: 13:58, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview>

⁶⁰ Lamotte, Joakim, publicerad 2019-07-10, hämtad 2020-04-25, ÄR SVT VÄNSTER? [facebook.com] URL: <https://www.facebook.com/joakim.lamotte/posts/1845354918892424/>

⁶¹ Ibid, 2020, tid: 14:27, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview>

med det, och säg att det inte går att förneka att det varit så, men också att det viktigaste är att göra program nu och säkerställa vår opartiskhet och oberoende.” Josefsson menar att det är ”en viktigare fråga än någonsin” att erkänna detta eftersom Public service oberoende är så starkt ifrågasatt idag”⁶²

”Det har varit många kommunister och vänsterextrema i public service under de åren då jag jobbat där. När jag började på 1970-talet var det en strid mellan Moskva och Peking på redaktionen på Sveriges radio. Det är ju därför jag också senare fick höra från en chef på SVT: ”Varför ska du göra granskningar av kommunister, det är ju Svenska Dagbladet som ska göra det”. Nu i efterhand låter det ju inte klokt, men så var det.”⁶³

Kulturen inom Public service beskrivs som att det finns vänstersympatiserande chefer och reportrar med mycket makt vars politiska åsikter påverkar hur Public service skildrar, bevakar och granskar samhället. Enligt den första problemrepresentationen leder journalistkårens politiska vänstersympatier till att ämnen som genom rapportering skulle kunna missgynna den politiska vänster inte blir belysta i samma utsträckning som ämnen som kan missgynna den politiska högern. Enligt den första problemrepresentationen är journalister inom Public service rädda för att framstå som icke-vänster vilket leder till en intern kultur där få vågar lyfta frågor som kan tolkas som ifrågasättanden av den politiska vänstern, exempelvis kritik mot invandradrelaterad brottslighet eller islam. Bilden som konstrueras av Public service i denna problemrepresentation är att det råder en ängslighet inom Public service kring vissa frågor som anställda upplever är känsliga.

7.1.2. WPR.2. Public service granskar högerorienterade organisationer hårdare än vänsterorienterade organisationer.

En andra problemrepresentation som framträder i den kritiska diskursen är att borgerliga, nationalistiska, konservativa och högerextrema partier hanteras och granskas på ett mer kritiskt sätt än vänsterorienterade och vänsterextremistiska grupper och partier inom Public service. Enligt Janne Josefsson är Public services journalister rädda för att det politiska partiet

⁶² Josefsson, Janne, reporter: Börjeson, Robert, publicerad 2017-07-22, Josefsson anklagar SVT-chef för lögn [expressen.se] URL: <https://www.expressen.se/nyheter/josefsson-anklagar-svt-chef-for-logn/>

⁶³ Ibid, 2017, URL: <https://www.expressen.se/nyheter/josefsson-anklagar-svt-chef-for-logn/>

sverigedemokraterna ska gynnas genom journalistik och publicistik som kan ställa invandrare i dålig dager. Josefsson förklarar att han under sin tid på Public service ofta fick höra att han inte skulle göra program som kan gynna högern: ”Ja men gör inte om detta, för det gynnar sverigedemokraterna – man skulle ju aldrig höra någon säga – gör inte om detta för det för det skulle gynna vänsterpartiet eller miljöpartiet [...]”. Ett sådant exempel var när Josefsson och Public service-programmet *Uppdrag granskning* gjorde en granskning av 184 bidragsfusk där 70 procent av personerna som var dömda var utlandsfödda. Det rådde tveksamheter om man skulle sända inslaget i rädsla för att programmet kunde gynna sverigedemokraterna, berättar Josefsson.⁶⁴

Det blev en väldig diskussion inom Uppdrag granskning – ska vi verkligen göra [ett program om] bidragsfusk? Gynnar vi inte sverigedemokraterna, kommer jag ihåg att man sa redan då och jag försökte säga att, ja antingen tycker man att vi ska göra någonting om bidragsfusk om man tycker att det är ett samhällsproblem, oavsett vem det gynnar och vem det missgynnar, eller så tycker man att nej men det är inget samhällsproblem över huvud taget och då gör vi inte det.”⁶⁵

Enligt den andra problemrepresentationen är kulturen inom Public service vänsterideologiskt kontrollerad och i en intervju i Expressen menar Josefsson att det inte är populärt att som anställd kritisera Public service för att vara vänstervridna. I intervjun i Expressen berättar Josefsson att en hög chef inom Public service hade beordrat en redaktör att dra ner Josefsson från scen på en tv-gala, där Josefsson skulle motta ett pris, om han yttrade sig kritiskt mot Public service.

” – Då tänker jag: ’Min redaktör kan ju inte ljuga om en sådan sak!’ så jag ringer upp den person som var tillsänd från chefen för att ge ordern och då säger den personen: ’Det är sant’ och sedan började den personen gråta. Då ringer jag upp chefen igen och säger: ’Nu har jag pratat med den du skickade så du har ju gjort detta!’ Chefen svarade ’Ok, det är väl så. Men jag fick väl en hjärnblödning! Så enkelt är det’. – Och det värsta av allt, sedan sa chefen att det var viktigt för ’Uppdrag granskning’ att det här inte kommer ut. Jag tänker inte namnge chefen, men det är så det går till”

Det beskrivs som att det inom Public service uppmuntras att granska högerpartier och extremhögerpartier men att det inte är lika uppmuntrat att granska extremistiska vänsterorienterade rörelser menar Josefsson: ”Min erfarenhet är – nu har jag varit med länge –

⁶⁴ Josefsson, Janne, publicerad 2019-11-14, hämtad 2020-04-07, Janne Josefsson: UG "Gynnar vi inte Sverigedemokraterna då?" LSS, bidragsfusket 8,7 miljarder [youtube.com] Kanalnamn: Jimmie Man, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PTdQ4h2z-p8>

⁶⁵ Ibid, 2019, tid: 00:000, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PTdQ4h2z-p8>

[...] när jag gjorde [ett program] om vänsterpartiets mörka historia - ingen annan hade tagit i det – vad får jag då för reaktioner? Jo bland annat så undviker folk att hälsa, en del går fram och säger 'det var som fan, vad håller du på med' [...] och en på redaktionen på Uppdrag granskning sa 'men Janne varför gör du ett program, kritisk granskning av [...] vårt parti?'"⁶⁶ Josefsson menar att det inte bara var så förr, utan att det har varit likadant under en lång tid inom Public service. Granskningar av partiet NMR (Nordiska motståndsrörelsen) välkomnades av kollegor och chefer: "Och alla tyckte att det var jättebra. Så sa jag att jag ska göra [ett program] om det som kallas för 'den antifascistiska kampen' [...] då var det liksom tyst va, då tyckte man att 'varför ska du göra det Janne?'"⁶⁷

År 2016 publicerade Journalisten Egor Putilov en text och en ljudinspelning på sin blogg *Putilov.org* där han inledningsvis beskriver att han under sin tid på Public service blev uppmanad att inte påvisa att det fanns brister med det svenska Migrationsverket, ett ämne som Putilov hade extra goda kunskaper i. På bloggen gör Putilov liknelser mellan hur kulturen fungerar inom Public service och hur statskontrollerade tidningar arbetar i hans hemland Ryssland som Putilov menar är "en åsiktsdiktatur som styrs med järnhand."⁶⁸ Åsiktskontrollen inom Public service beskrivs i en ljudinspelning som Putilov spelat in under ett möte med sin chef. På ljudinspelningen förklarar Putilovs chef, som inte vet om att hon blir inspelad, att åsiktskontrollen inom Public service upprätthålls av chefer som ingriper om journalister uttrycker sig på ett sätt som kan tolkas som icke-vänsteranstruket:

"Public service i Sverige anklagas ju för att vara vänstervriden [...] och jag personligen [...] mellan dig och mig – jag håller med om det. Jag tycker ofta att det, att folk får, alltså att folk bryter programreglerna som vi har, eh, och det är okej när de uttalar sig vänsteranstruket här i huset men om det inte är vänsteranstruket, då kommer genast cheferna"⁶⁹

På sin blogg beskriver Putilov att han blev avstängd från sin tjänst ett par dagar efter att han samtalat med sina chefer angående förbudet att opartiskt granska Migrationsverket. Putilov

⁶⁶ Josefsson, Janne, publicerad 2018-11-30, hämtad 2020-04-08, Janne Josefsson "Public Service är inte oberoende" Vänstervridet [youtube.com] Kanalnamn: Jimmie Man, tid: 00:37, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TfMRfkYajN4>

⁶⁷ Ibid, 2018, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TfMRfkYajN4>

⁶⁸ Putilov.org, Putliov, Egor, publicerad: 2016-06-16, hämtad 2020-03-13, Hur opartiska är Public service? [blogg] URL: <https://putilov.org/2016/06/16/hur-opartiskt-ar-public-service/?fbclid=IwAR0rcwDm5JR9Nc4ihK8swNV5rPRHYfE3TD0l6oqGv1Uv46pT1d9Ea27Fjws>

⁶⁹ Soundcloud, Putilov, Egor, Steinberger, Luise, publicerad 2017 enligt Soundcloud, hämtad 2020-03-13, Voice003srinspeln, [Soundcloud] URL: <https://soundcloud.com/user-852786041>

beskriver Public service som ”ganska partiskt” och uppmanar allmänheten att tänka på det.”
[...] nästa gång ni lyssnar på Ekot.”⁷⁰

Enligt den andra problemrepresentationen granskar Public service den politiska högern hårdare än den politiska vänstern på grund av att det allmänt råder större vänstersympatier än högersympatier inom Public service. Företagets chefer uppmuntrar och stödjer anställda som granskar högern, men om någon funderar på att granska vänstern blir de ifrågasatta. Enligt den andra problemrepresentationen leder denna interna kultur till att anställda på företaget inte vågar utmana sina chefer gällande vilka ämnen som undersöks, vilket leder till att den politiska vänstern inte granskas lika hårt som den politiska högern.

7.1.3. WPR.3. Värdegrund innebär åsiktsförtryck

En tredje problemrepresentation som framträder i diskursen är att det är viktigare att Public service medarbetare har rätt åsikter, än att de producerar ”bra journalistisk”. I en intervju med Journalisten Jens Ganman, som har frilansat åt Public service i trettio år, beskriver Ganman Public service som ett åsiktsförtryckande företag som tvingar anställda att anpassa sina åsikter efter Public services värdegrund:

”Läs vad som står i deras statuter nu mera. De har mer fokus på att man ska ha rätt värdegrund, än att man ska göra bra journalistik. [...] Rätt värdegrund är ju fascism, det är ju rent fascism att du ska ställa upp på vad någon annan har bestämt i förväg, oavsett, och du måste ställa upp på det här och gör du inte det då får du inte vara med, eller så stoppar vi dig i fängelse. Det är ju fascism.”⁷¹

Enligt Ganman bör värdegrunden ”strykas ur alla offentliga dokument och policys och ersättas med ’demokrati, yttrandefrihet, jämställdhet mellan könen och sekularism’”.⁷² Den tredje problemrepresentationen beskriver användandet av begreppet värdegrund som en metod för att

⁷⁰ Ibid, 2016-06-16, URL: <https://putilov.org/2016/06/16/hur-opartiskt-ar-public-service/?fbclid=IwAR0rcwDm5JR9Nc4ihK8swNV5rPRHYfE3TD0l6oqGv1Uv46pT1d9Ea27Ejws>

⁷¹ Ganman, Jens, publicerad 2018-05-26, hämtad 2020-04-16, Frankt: Jens Ganman tar bladet från munnen [poddtoppen.se] Kanalnamn: Frankt: Malin & Sargon, tid: 01:03:41m URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1373281531/frankt-malin-sargon/frankt-jens-ganman-tar-bladet-fran-munnen>

⁷² Ganman, Jens, publicerad 2017-09-22, hämtad 2020-04-16, SVERIGES RADIO – rapport från värdeavgrunden [jensganman.wordpress.com] URL: <https://jensganman.wordpress.com/2017/09/22/sveriges-radio-rapport-fran-vardeavgrunden/>

utesluta anställda som inte tänker och tycker på det sättet som Public service vill att deras medarbetare ska tänka och tycka. Frågan om vilken värdegrund Ganman hade dök upp efter trettio minuter i en arbetsintervju för en fast anställning Ganman hade sökt:

”Då kom det här jäv*a värdegrundsabblet halvvägs in i intervjun [...] inte så mycket om [...] kan du något om journalistisk, publicistisk och sånt här och historia [...] utan mer: - vad har du för värdegrund? [...] om jag hade sagt då så här: Ja jag har rätt värdegrund och jag tror på alla människor lika värde då så här [så hade personen som intervjuat sagt:] ja men bra, du kan börja på måndag. Men jag gjorde inte det [...] jag gick på den här [arbetsintervjun] för att få höra: när kommer värdegrundsabblet och det tog trettio minuter och så kom det.”⁷³

På Ganmans blogg *Säg att du skojar* skrev Ganman 2017 att begreppet värdegrund kan betyda ”precis vad man vill att det ska betyda. Det är nyspråk, krimtänk, orwellianskt dubbelplusobra...”⁷⁴ I en intervju i tidskriften Fokus menar Ganman att begreppet värdegrund är fascism:

”– Jag kan inte nog poängtera hur mycket jag hatar det där ordet. Det är fascistiskt. Det är aldrig någon som verkligen definierar det och det är just där makten ligger. ”Värdegrund” är vad den som håller i taktpinnen bestämmer att det ska vara i dag. Det är ett orwelliskt ord. Ett redskap för att frysa ut dem som säger och gör sådant man inte vill höra eller läsa.”⁷⁵

Ganman gör liknelser mellan begreppet värdegrund och begreppet ”nyspråk”, ett begrepp som förekommer i George Orwells dystopiska roman 1984. I romanen är nyspråk ett implementerat och kontrollerat språk som tvingats på befolkningen som med ett begränsad vokabulär syftar till att begränsa tankefriheten som riskerar att hota det totalitära partiets ideologi som figurerar i boken.⁷⁶ Genom att kontrollera hur människor kan uttrycka sig kontrollerar partiet hur människor tänker och på samma vis tycks Ganman mena att istället för att tvinga människor att ha en viss uppsättning åsikter, tvingar istället Public service sina anställda att ha en viss uppsättning värderingar. Det går att tolka Ganmans beskrivningar som att han menar att Public services mål med värdegrundsbegreppet är att begränsa anställdas egna perspektiv, fria vilja,

⁷³ Ibid, 2018, tid: 01:02:30, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1373281531/frankt-malin-sargon/frankt-jens-ganman-tar-bladet-fran-munnen>

⁷⁴ Ibid, 2017, URL: <https://jensganman.wordpress.com/2017/09/22/sveriges-radio-rapport-fran-vardeavgrunden/>

⁷⁵ Ganman, Jens, publicerad 2020-01-22, hämtad 2020-04-16, Årets svensk 2019: Jens Ganman, samhällsdebattör [fokus.se] URL: <https://www.fokus.se/2020/01/arets-svensk-2019-jens-ganman-samhallsdebattor/>

⁷⁶ Sparknotes, Summary Appendix: The Principles of Newspeak [sparknotes.com] URL: <https://www.sparknotes.com/lit/1984/section11/>

åsikter och deras personliga identitet om detta på något sätt kan utmana Public service ”ideologi” eller den uppsättning åsikter och perspektiv som företaget förespråkar.

I den samhällskritiska podcasten *Dekonstruktiv kritik* driver komikern Aron Flam tillsammans med gäster bland annat opinion mot Public service. Flam har själv beskrivet att han som manusförfattare blev censurerad när han skrev manus för satirprogrammet *Folkets Främsta Företrädare* och programmet *Elfte timmen*.⁷⁷ I en debatt som hölls 2017 av Publicistklubben beskriver Flam censuren och hur hans krönika som kritiserade feminism klipptes bort: ” [...] den klipptes bort i sin helhet, i sin helhet klipptes den bort och sen så jämför ni det med *Full Patte* som har fått två eller tre säsonger där två stycken vänstervridna feministsystrar som inte bryr sig om vetenskap, fakta eller research för göra precis vad de vill [...]”⁷⁸ Flam beskriver att han på slutet av sin anställning på Public service medvetet skrev skämt som riktade sig mot vänstern för att kunna visa sina kollegor att det bara var skämt mot vänstern som klipptes bort: [...] jag skrev hela sista avsnittet, sista säsongen för att visa vad som censurerades i SVT så att alla på redaktionen skulle vara klara över att det inte var en fråga om att jag var gnällig [...] de klippte bort tre saker som var liksom klockrena: ”Kent Asps kritik mot Public service, alla skämt mot sossar och miljöpartister samt min krönika om feminism [...]”⁷⁹

I ett av sina avsnitt på *Dekonstruktiv Kritik* beskriver flam i en essämonolog att skämt om arbetarrörelsen, socialdemokrater, jämställdhet, yttrandefrihet eller Public service inte ansågs lämpliga att skriva satir om inom företaget: ”Ska du ha en chans att få sändas på SVT, då ska du f*n hålla dig till partilinjen. Du ska vara politiskt korrekt. Du ska skriva under på värdegrunden” beskriver Flam. Tiden på FFF tog glädjen ur att arbeta med humor menar Flam och beskriver en tillvaro med ”osäkra anställningar och inga pengar [...] och som tröst lät de mig behålla de skämt de själva gillade, de skämt som passade värdegrunden [...] vissa ord och ämnen är tabu, de sorteras bort.”⁸⁰

⁷⁷ Flam, Aron, publicerad 2018-02-12, hämtad 2020-05-15 [twitter.com] URL:

<https://twitter.com/aronflam/status/962966327836250112> ;Flam, Aron, publicerad 2017-05-17, hämtad 2020-04-15, 3.Qwerty DEKONSTRUKTIV KRITIK vs. SVT ROND 1 video [youtube.com] URL:

https://www.youtube.com/watch?v=6VI0S12_Br4

⁷⁸ Flam, Aron, publicerad 2017-03-20, hämtad 2020-04-06, 2017 News Aron Flam, Sågar SVT i Publicistklubben! Lagg ner SVT [youtube.com] Kanalnamn: NEWS 365, tid: 12:59, URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=Lf0WCcwWefQ&t=30s>

⁷⁹ Ibid, 2017, 12:59, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Lf0WCcwWefQ&t=30s>

⁸⁰ Flam, Aron, publicerad 2017-08-07, hämtad 2020-04-16, Aron Flam 's DEKONSTRUKTIV KRITIK vs SVT FFF 3.6 "Versionernas krig!" [youtube.com] Kanalnamn: Aron Flam, tid 22.23m URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=vWZUETrzyIo&t=1408s>

Enligt den tredje problemrepresentationen är Public service mer fokuserad på vilka åsikter och värderingar företagets anställda har, än att de belyser samhällsfrågor utifrån flera olika perspektiv. Anställda som misstänkt ha åsikter eller en värdegrund som inte stämmer överens med den Public service förespråkar kan enligt den tredje problemrepresentationen bli censurerade, kritiserade eller sällas bort under anställningsintervjuer. Den tredje problemrepresentationen beskriver begreppet värdegrund som ett system som säkerställer att alla anställda har samma åsikter och tänker på samma sätt, vilket leder till att Public service inte levererar en fullt så allsidig bild till allmänheten som hade varit möjlig om inte värdegrunden stod i vägen.

7.1.4. WPR.4. Public service ger inte hela bilden

Enligt den fjärde problemrepresentationen präglas Public service av en ängslighet och en beröringsskräck när det handlar om hur företaget hanterar känsliga frågor som invandring och islam och att Public services journalister anser sig ha rätt att över huvudet på allmänheten bestämma vilka perspektiv som är de rätta perspektiven att framföra i journalistiken som bedrivs.⁸¹ Janne Josefsson beskrev i en intervju i Expressen 2017 att denna utveckling inom Public service oroar honom: ”Jag tycker det finns en ängslighet. Vi får ju jävla ordlistor från SVT-ledningen över vilka ord vi inte ska eller bör använda. Förort ska inte användas. Tiggare ska inte användas. Förort ska heta socioekonomiskt utsatt område. Det är ett tecken på ängslighet, tycker jag.”⁸²

Josefsson beskriver det som att Public service har svikit allmänheten när Public services journalister inte velat belysa invandringsfrågor ur fler olika perspektiv: ”Ett av det största journalistiska sveket som vi som kår har sysslat med under de år som jag har jobbat är flykting- och invandrapolitiken. Man har stämplat rasist i pannan på traditionell svensk arbetarklass som

⁸¹ Lamotte, Joakim, hämtad 2020-03-12, #62 – Joakim Lamotte, O-day rare interview, [poddtoppen.se] Programnamn: God Ton TM, ansvarig utgivare, Bali, Hanif, Lindgren, Per. Tid: 13:58, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview/>; Josefsson, Janne, reporter: Börjeson, Robert, publicerad 2017-07-22, Josefsson anklagar SVT-chef för lögn [expressen.se] URL: <https://www.expressen.se/nyheter/josefsson-anklagar-svt-chef-for-logn/>

⁸² Ibid, 2017, URL: <https://www.expressen.se/nyheter/josefsson-anklagar-svt-chef-for-logn/>

har sett sin trappuppgång förvandlas på ett par år.”⁸³ Josefsson beskriver Public service ängslighet som kontraproduktiv:

”Ett reportage vi gjorde på Uppdrag Granskning om bidragsfusk bland invandrare var som att svära i kyrkan, som om vi var sverigedemokrater bara för att vi tog upp detta. Det är precis tvärtom. Det kommer att gynna invandrarfientliga och rasistiska och reaktionära grupperingar om vi journalister inte berättar och rapporterar om det vi vet. Jag känner att jag i de sammanhangen nästan kvävs, för jag tycker att man ska ha olika synpunkter så att journalistiken också kan ta upp de här tabubelagda ämnena.”⁸⁴

Josefsson beskriver denna problemrepresentation som skadlig för Public service anseende:

”ett problem som är relaterat med nedtystandet av vissa frågor är att det existerar en viss föreställning inom public service som går ut på ’vi vet bättre’. Men det leder bara till att det existerar en offentlig diskussion på olika etablerade debattforum och en helt annan bland folket. – Jag är stolt över att jobba inom public service, jag är jättemån om att slåss för att vi ska ha det, men den här vänstervridningen har hotat trovärdigheten.”⁸⁵

I komikern Aron Flams podcast *Dekonstruktiv kritik* intervjuade flam dokumentärregissören Bo Persson 2019 som beskriver hur en chef på Public service ville att han skulle vinkla sin dokumentär *Watching the Moon at Night* så att den skulle utmåla USA och Israel som terrorister. Perssons dokumentär handlade om kopplingen mellan terrorism, islam och antisemitism vilket ogillades av en chef på Public service: ”Vad är det här för jävla terroristfilm ni håller på med?” hade chefen sagt till Perssons kollega i ett telefonsamtal:

”När jag talade med honom så gick han på på samma sätt och så sa han det att han hade ju då läst manuskriptet eller synopsis eller vad man ska kalla det, men han hade ju inte sett filmen för den var under arbete då, men det var tydligen tillräckligt för honom att säga det att: - ni måste absolut framställa USA och Israel som lika stora terrorister som al-Qaida.”⁸⁶

Persson beskriver att Public service försöker påverka innehållet genom utpressning och hot om att om de inte gör som Public services chefer bestämmer kommer filmen inte att få visas på Public service plattformar: ”Tyvärr så finns det en slags utpressningssituation ofta där som

⁸³ Pouresmaili, Soheil, Sjögren, Olof, Josefsson, Janne, publicerad 2009, hämtad 2020-04-24, siktet, En granskning av den påstådda vänstervridningen och partiskheten inom SVT [xpo.jmg.gu.se] URL: <https://expo.jmg.gu.se/wp-content/uploads/kv09-20-3.pdf>

⁸⁴ Ibid, 2009, URL: <https://expo.jmg.gu.se/wp-content/uploads/kv09-20-3.pdf>

⁸⁵ Ibid, 2009, URL: <https://expo.jmg.gu.se/wp-content/uploads/kv09-20-3.pdf>

⁸⁶ Persson, Bo, Flam, Aron, publicerad 2019-10-15, hämtad 2020-03-13, Bo Persson: Tystnad, Terror & Antisemitism [youtube.com] Tid: 54.15, URL: https://www.youtube.com/watch?v=oa_j3hlo3uU

många filmare som inte vill framträda nödvändigtvis offentligt hamnar i en sådan situation att de inte vågar protestera mot SVT för att de är rädda att inte få nya samarbeten med Sveriges television.”⁸⁷ När Persson inte ändrade i dokumentären på det sätt som chefen ville bröt Public service kontraktet och vägrade visa filmen, med Persson berättar att han fick stöd andra kollegor inom Public service: ”här gör ni en film som visas över hela världen som får lysande recensioner av världens främsta experter på terrorism och antisemitism – Sveriges television har varit medfinansiär och vägrar att visa filmen – det är ingenting annat än censur säger de” parafraserar Persson.⁸⁸

Persson beskriver Public service-chefens påtryckningar som ideologiskt intervenerande: ”Han uppträdde ju som en politisk kommissarie kan man säga, alltså någon som griper in för att se till att man följer en viss politisk ideologi [...] Min bedömning är att det var inte bara var med oss som han gjorde det här utan han har säkert gjort det vid många andra tillfällen och där har man kanske i rädsla för att inte få sin film sänt eller i rädsla för att inte få samarbeta med SVT i framtiden anpassat filmen efter eventuella ideologiska påtryckningar från honom eller någon annan på SVT-dokumentär. Jag har i alla fall hört också från olika kollegor inom branschen som säger sådana saker [...]”

Enligt den fjärde problemrepresentationen försöker chefer att påverka innehållet i olika program och ge det en viss politisk vinkel eftersom de anser att de vet bättre än andra och detta görs genom utpressning och hot: ”SVT är ju ett viktigt visningsfönster för svenska dokumentärfilmare och därför så har de ofta ett slags maktöverläge eller vad man ska säga i förhandlingar med enskilda så kallade fria filmare även om de fria filmarna har stöd från filminstitutet.”⁸⁹

7.1.5. WPR.5. Public service vill förändra allmänheten värderingar

I Navid Modiris podcast och youtube-program *Hur kan vi* så förklarade Huitfeldt 2020 att han tyckte att debatten kring ensamkommande flyktingbarn länge präglades av en ”otrolig naivitet,

⁸⁷ Ibid, 2019, tid: 57:46, URL: https://www.youtube.com/watch?v=oa_j3hlo3uU

⁸⁸ Ibid, 2019, tid: 58:24, URL: https://www.youtube.com/watch?v=oa_j3hlo3uU

⁸⁹ Ibid, 2019, tid: 57:25, URL: https://www.youtube.com/watch?v=oa_j3hlo3uU

alternativt att man låtsades tro på vissa saker som var uppenbart osanna” bland journalistkåren inom Public service:⁹⁰

”Vi beskrev det som: barn, ensamma i världen som flydde från krig – ofta. Det var liksom den bild vi gav och... Det var ju inte sant, faktiskt. Ofta var det inte barn, ofta, eller nästan aldrig var de ensamma i världen [...] och väldigt ofta bodde de ju, levde som andra klassens medborgare i Iran, som visserligen är ett tufft land, med det var ju inte i krig.... Ett av många exempel...”⁹¹

Huitfeldt beskriver Public service som att företaget saknar självförtroende i rapporteringen kring invandring och integration och i en intervju i tidningen Resumé beskriver Huitfeldt att det ”Vid varje publicering infinner sig en ängslighet och man tillämpar inte samma journalistiska principer som i rapportering kring andra frågor,”⁹² I Flams podcast *Dekonstruktiv kritik* berättar Huitfeldt att det länge har funnits en kultur inom Public service som säger att det är fullt att rapportera om invandring på ett sätt som belyser hur samhällskontraktet utmanas när det belastas med en stor invandring: ”man har inte velat berätta den typen av historier” beskriver Huitfeldt.⁹³

I en artikel i tidskriften Fokus skriven av den före detta Public service-anställda journalisten Per-Axel Janson om attityden in Utbildningsradion;” som UR-anställd verkade man förväntas vara, eller i alla fall känna sig, som moraliskt mer högtstående än lyssnarna och tittarna. Vi hade en mission. Nu var budskapet som skulle föras ut mångfald och normkritik.”⁹⁴ Janson beskriver hur anställda på UR ofta har en föreställning om att de vet bättre än allmänheten:

” [...] på min första temadag som ny UR-anställd, hade en av våra egna chefer föreläst om att vår uppgift inte bara var att presentera fakta utan att ’förändra människors värderingar’. Inte heller den gången hade jag kunnat hålla tyst utan viftat med handen och frågat om vi verkligen kunde vara säkra på att just vi hade de rätta värderingarna. Det hade blivit en pinsam stämning i lokalen [...]”.

⁹⁰ Huitfeldt, Jörgen, publicerad 2020-04-13. Hämtad 2020-04-17, #95 Jörgen Huitfeldt - "Public service har varit vår förmanande präst" [youtube.com] Kanalnamn: Hur Kan Vi, tid: 26:40, URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=h-Tw7O-PHsM>

⁹¹ Huitfeldt, Jörgen, publicerad 2020-04-13. Hämtad 2020-04-17, #95 Jörgen Huitfeldt - "Public service har varit vår förmanande präst" [youtube.com] Kanalnamn: Hur Kan Vi, tid: 26:40, URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=h-Tw7O-PHsM>

⁹² Huitfeldt, Jörgen, reporter: Nilsson, Thomas, hämtad 2020-03-06, publicerad 2018-01-19, Jörgen Huitfeldt: "Journalistiken ska inte uppfostra sin publik" [resume.se] URL:

<https://www.resume.se/kommunikation/media/jorgen-huitfeldt-journalistiken-ska-inte-uppfostra-sin-publik/>

⁹³ Huitfeldt, Jörgen, publicerad 2018-04-12, Jörgen Huitfeldt om Public Service Sveriges Radio [youtube.com] Kanalnamn: Aron Flam, tid: 12:48, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=y92yI-wbFjE&t=1546s>

⁹⁴ Janson, Per-Axel, publicerad 2016-10-21, hämtad 2020-04-16, När normen blir att inte våga fråga [fokus.se] URL: <https://www.fokus.se/2016/10/nar-normen-blir-att-inte-vaga-fraga/>

Jens Ganman skrev på sin blogg *Säg att du skojar* 2017 att Public services journalister är självgoda: ” Det finns också en banal, psykologisk mekanism bakom den här självgodheten: det är fint att jobba med tv och radio, speciellt om det är sån som inte är besmittad av kommersiella intressen och det där föder, och göder, en hög moralisk svansföring.”⁹⁵ Jörgen Huitfeldt beskriver att Public service anställda ser det som sin uppgift att inte släppa fram åsikter som man anser är fel i rädsla för att dessa åsikter skulle få fäste bland allmänheten: ”i någon slags idé om att publiken inte skulle kunna tänka själv eller skulle kunna bedöma själv, den här utsagan, om den var vettig eller inte, utan det skulle vi [Public service] bedöma på förhand.”⁹⁶

Janne Josefsson berättar att föreställningen att Public services anställda vet bättre än allmänheten tar sig i uttryck genom en journalistisk där man driver politiska teser:

” – Det är inte ofta en siffra eller en fakta-uppgift är fel, utan när man jobbar med TV, med ljud och bild, så kan man göra vissa förskjutningar. Man förstärker den sida som gynnar den tes man driver och undertrycker den sida som talar mot tesen. Det är lömska saker som är svåra att upptäcka. Jag har gjort mig skyldig till det och andra har gjort sig skyldiga till det och det här måste vi se upp med i och med den maktposition vi har.”⁹⁷

Jörgen Huitfeldt beskriver att Public service sätt att arbeta i frågor om feminism och invandring är fel:

” – Det kan bli tjatigt att prata om invandringen men det är det bästa exemplet på vad jag menar. Lika gärna skulle man kunna prata om feministiska frågor. Där upplever jag att Sveriges Radio står till vänster om mitten i förhållande till vad svenska folket har för uppfattning. Det är fel mot de som betalar vår verksamhet, vi ska inte på något sätt uppfostra vår publik till att tycka något.”

⁹⁵ Ganman, Jens, publicerad 2017-09-22, hämtad 2020-04-16, SVERIGES RADIO – rapport från värdeavgrunden [jensganman.wordpress.com] URL: <https://jensganman.wordpress.com/2017/09/22/sveriges-radio-rapport-fran-vardeavgrunden/>

⁹⁶ Huitfeldt, Jörgen, Modiri, Navid, publicerad 2020-04-13, hämtad 2020-04-16, #95 Jörgen Huitfeldt - "Public service har varit vår förmanande präst" [youtube.com] Kanalnamn: Hur Kan Vi, tid: 13:06, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=h-Tw7O-PHsM>

⁹⁷ Pouresmaili, Soheil, Sjögren, Olof, Josefsson, Janne, publicerad 2009, hämtad 2020-04-24, siktet, En granskning av den påstådda vänstervridningen och partiskheten inom SVT [xpo.jmg.gu.se] URL: <https://expo.jmg.gu.se/wp-content/uploads/kv09-20-3.pdf>

Journalisten Gunnar Sandelin arbetade på Public service under 1980-talet och beskriver att Public service chefer under hans tid inom företaget uppmanade redaktionen att stå på invandrarnas sida och att publiken behövde fostras i invandrarfrågan:

”Det var inte frågan om undersökande objektiv journalistisk. Jag har skrivit en debattartikel tidigare att en producent, en sändningsansvarig så kallad output sa att det ska vara så synd om invandrarna så folk ska gråta framför tv:n och det var också en underförstådd uppfostran att egentligen så är, som man sa då, ’Nisse i Hökarängen’ - den genomsnittliga TV-tittaren - en ganska latent, om inte annat, latent rasistisk person som måste uppfostras och då gäller det att stå på rätt sida.”⁹⁸

Josefsson betonar Public services maktposition och att företaget driver politiska teser med sin rapportering. Ganman beskriver en självgodhet och en hög svansföring och Huitfeldt beskriver att Public service inte vill släppa fram åsikter som företagets anställda anser är ”fel”. Enligt den femte problemrepresentationen är Public services journalistkår fostrande och driver medvetet en politiserad journalistik genom att med ljud och bild göra förskjutningar som gynnar den politiska vänstern och missgynnar den politiska högern. Enligt denna problemrepresentation litar inte Public service på att allmänheten drar ”rätt” slutsatser om de presenterar hela bilden ur ett mångsidigt perspektiv. För att undvika att folket drar slutsatser som kan gynna den politiska högern menar kritikerna att Public services journalistkår presenterar en tillrättalagd bild som stämmer överens med Public service värdegrund, dvs Public services journalistkårs politiska åsikter.

7.2. Vilka speciella skeenden, orsaker eller nyckelhändelser ligger till grund för dessa problemrepresentationer?

Jörgen Huitfeldt förklarar att han anser att Public service ibland försöker fostra medborgarna och att Public service många gånger har betett sig som ”den stränga prästen i 1800-talets Sverige som förmanar församlingen vad man får tänka och säga [...]” och att anställda tycker att det är ”oansvarigt” att släppa fram vissa åsikter: ”och det är klart att det finns sådana avvägar

⁹⁸ Sandelin, Gunnar, publicerad 2017-01-27, hämtad 2020-03-20, avsnittsnamn: Lördagsmorgon Avsnitt 22 – Om 30 år av mörkläggning, kanalnamn: Svensk Webbtv, ansvarig utgivare: Mikael Willgert [Youtube] Tid:19:12, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9hbX3ijPsRs&t=1728s>

att göra, jag skulle inte släppa fram en förintelseförnekare [...] men den gränsen drogs ju tycker jag väldigt snävt då, vilka som man kanske inte kunde släppa fram [...]” säger Huitfeldt.

På frågan varför Huitfeldt tror att många journalister försöker fostra publiken svarar Huitfeldt att han tror att det beror på att Public service-journalister anser att de har ett särskilt ansvar:

”Public service, från början [...] det är en förlängning av staten från början och det hymlade man kanske inte med heller från början, utan då var en intervju med ett statsråd [...] att man höll upp mikrofonen så skulle statsrådet få säga hur det ligger till, och sedan sa man tack. Sedan har ju idealet `vad är en journalist` ändrats såklart, men det sitter nog en del i väggarna fortfarande tror jag i Public service att man är en del av, av den djupa staten om du så vill och att... att man ska ta just ansvar [...] ingen skulle liksom hålla med om det [...] men det är mycket mer subtilt, just det här med hur man ser på sin roll som förmedlare om information och så [...] man ska portionera ut lite gran till folket vad folket tål att höra [...]”⁹⁹

Huitfeldts beskrivning lägger mer fokus på Public service som en ansvarstagande institution än en politiskt partisk. Den politiska partiskheten är inte central i beskrivningen utan det centrala är ansvarstagandet gentemot folket och mot de delar av allmänheten som på något sätt skulle kunna ta skada av att vissa åsikter släpps fram i Public service produktioner. Jens Ganman beskriver i en intervju i Aron Flams podcast *Dekonstruktiv kritik* att vänstervridningen inte är helt medveten: ”Det är ingen stor konspiration - att alla på SR och SVT sitter och pratar ihop sig om det här utan det är självreglerande, man behöver inte göra det, man behöver inte prata ihop sig för att det kommer helt naturligt.”¹⁰⁰

I en intervju med Janne Josefsson lägger Josefsson tyngdpunkt vid att journalisthögskolan var vänsteranstruken på 1970-talet och att detta har resulterat i att det är av ideologiska skäl som Public service anser att vissa ämnen är tabu att rapportera om eller att de bör rapporteras utifrån ett vänsterideologiskt perspektiv:

”Alltså jag gick på kommunisthögskolan i Göteborg på 70-talet, det är ingenting att snacka om att det var på det sättet, allihop var i stort sett kommunister, jag tror till och med Lars Adakusson var lite anstruken då på den

⁹⁹ Huitfeldt, Jörgen, Modiri, Navid, publicerad 2020-04-13, hämtad 2020-04-16, #95 Jörgen Huitfeldt - "Public service har varit vår förmanande präst" [youtube.com] Kanalnamn: Hur Kan Vi, tid: 15:15, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=h-Tw7O-PHsM>

¹⁰⁰ Ganman, Jens, Flam, Aron, publicerad 2017-12-07, hämtad 2020-04-24, Aron Flam 's DEKONSTRUKTIV KRITIK 7.0 JENS GANMAN FORTSATT RAPPORT FRÅN VÄRDEAVGRUNDEN [youtube.com] Kanalnamn: Aron Flam, tid:21:24, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2j8dv4w3ZM4>

tiden [...] det här påverkar naturligtvis [...] det var ju lämmeltåg som gick rakt in när TV2 startade 69 och de är ju kvar, många utav dem är ju chefer idag – detta har haft betydelse – självklart.”¹⁰¹

Josefsson säger att han själv var vänsterradikal tidigare: ”den stora skillnaden gick på redaktionerna mellan Kina och Sovjetunionen inom Public service [...] men på senare tid, om man räknar tio år tillbaka, har det funnits också en aktivism i journalistiken som gör att det blir väldigt farligt [...]”¹⁰² Det farliga tycks enligt Josefsson dels ligga i att allmänheten blir serverade en ideologiskt vinklad bild av verkligheten som de tror är objektiv, vilket skulle kunna klassas som en form av manipulation. En annan fara skulle kunna vara att denna ideologiska manipulation blir uppenbar för delar av befolkningen vilket gör att förtroendet för företaget sjunker, vilket på sikt kan hota företagets existensberättigande.

8.0 Vilka demokratiproblem framträder bland problemrepresentationerna av Public service?

Enligt den kritiska diskursens första problemrepresentation är Public service dominerat av anställda som sympatiserar med den politiska vänstern, vilket enligt diskursen leder till en intern företagskultur kultur som har ett vänsterorienterat perspektiv på samhället, vilket i sin tur leder till att journalistiken som produceras inom företaget ibland tenderar att belysa vänsterpolitiska perspektiv mer än andra perspektiv. Om den statliga median belyser vissa politiska perspektiv mer än andra i sin rapportering, samtidigt som de hävdar att informationen är neutral och objektiv skulle detta kunna leda till att samhället får mindre upplysta och informerade medborgare, som tror att de får en objektivt förmedlad bild av den statliga median, när de i själv verket får en något snedvriden bild. Det demokratiproblem som kan identifieras i den första problemrepresentationen som identifierats i kritiken är att allmänheten riskerar att

¹⁰¹ Josefsson, Janne, publicerad 2018-06-05, Janne Josefsson – Kommunisthögskolan [youtube.com] Kanalnamn: I allmänhetens tjänst – granskning av public service, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=RbhazWnn3bY>

¹⁰² Josefsson, Janne, publicerad 2019-09-29, hämtad 2020-04-07, Janne Josefsson: ”Journalister måste bli bättre på att berätta sanningen” [youtube.com] Kanalnamn: Jimmie Man, tid, 05:43, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vDVDZP29wNQ&t=1256s>

genom Public services journalistik få en politiskt snedvriden och mindre informerad bild av samhället utan att de vet om det, vilket dels strider mot Public service sändningstillstånd samt strider mot den demokratiska idén med Public service, som fri och oberoende granskare av makten och samhället i allmänhetens tjänst. En mindre allsidig bild av verkligheten leder till mindre välinformerade medborgare, vilket leder till en mindre välmående demokrati, liksom Strömbäck framhåller i sin teori om medier, politik och demokrati.¹⁰³

Enligt den andra problemrepresentationen granskar Public service den politiska högern hårdare än den politiska vänstern. Enligt den kritiska diskursen beror detta bland annat på att inflytelserika chefer kontrollerar att den politiska vänstern inte granskas och kritiseras lika hårt i nyhetsrapporteringen som den politiska högern vilket kan komma att påverka opinionen till den politiska vänsterns fördel vilket inte bara strider mot Public service objektivitetsuppdrag, det försämrar även demokratin utifrån Strömbäcks demokratikriterier då denna snedvridning kan leda till minskad upplyst förståelse av politiken och samhället. Strömbäck menar att information övergår till desinformation om den information som media förmedlar inte är belyst ur allsidiga och sanningsenliga perspektiv. En statlig media som undviker att granska politiska partier för att företagets anställda vid sidan av sin yrkesroll sympatiserar med dessa partier strider mot Public service objektivitetsuppdrag samt mot Strömbäcks demokratikriterium som kräver allsidig nyhetsförmedling.¹⁰⁴

Den tredje problemrepresentationen som framträder i kritiken beskriver att det finns ett åsiktsförtryck inom Public service som gör att statligt anställda journalister inte alltid vågar rapportera om ämnen som skulle kunna betraktas som någon form av kritik mot den politiska vänstern. Public services värdegrund beskrivs som vänsteranstruken och politiserad vilket enligt kritiken också leder till att företagets värdegrund ibland står i vägen för anställdas möjlighet att bedriva objektiv och saklig journalistik. Kritikerna menar att Public service, genom att hänvisa till sin värdegrund, pressar journalister att presentera ett vänsteranstrukt perspektiv framför ett allsidigt perspektiv och objektiva perspektiv.

Att ha rätt värdegrund kan enligt kritiken exempelvis innebära att man måste ha samma åsikter som sina arbetsgivare och sina kollegor och att man inte får belysa samhällsfrågor ur perspektiv som inte uppfattas som vänsterorienterade perspektiv. Kritikerna menar att detta kan leda till

¹⁰³ Ibid, 2015, s. 5 – 6.

¹⁰⁴ Ibid, 2015, s. 5.

ett åsiktsförtryck, eftersom vissa åsikter och värderingar premieras framför andra. Enligt denna problemrepresentation är Public service ett mediebolag som utger sig för att vara demokratiskt, men som i själva verket utesluter journalister som inte sympatiserar med den politiska vänstern, men detta kläs i andra ord inom företaget: värdegrund är enligt kritiken ett annat ord för vänsterpolitiska åsikter.

Enligt den fjärde problemrepresentationen förmedlar inte Public service den breda palett av perspektiv till allmänheten som det demokratiska uppdraget inom ramen för sändningstillståndet kräver. Enligt denna problemrepresentation förmedlas ett vänsterorienterat perspektiv när det kommer till känsliga frågor som invandring och islam. Detta beror enligt den fjärde problemrepresentationen på att det råder en beröringsskräck inom företaget kring att belysa invandrarrelaterade frågor på ett sätt som kan leda till kritik mot invandring eller islam. Enligt denna problemrepresentation kan chefer fungera som politiska kommissarier inom Public service som genom hot och utpressning gör försök att ge det journalistiska innehållet en ideologisk vinkel, istället för att låta medborgarna dra egna slutsatser och göra egna bedömningar utifrån en neutralt förmedlad bild av samhället och politiken. Enligt denna beskrivning tycks ambitionen enligt kritikerna vara att allmänheten inte ska ges utrymme att dra sina egna slutsatser genom en objektiv journalistik. Istället vill Public service ge en tillrättalagd bild av samhället som tjänar den politiska vänstern i högre utsträckning än den politiska högern, vilket enligt den Public service-kritiska diskursen strider mot sändningstillståndet och den statliga medians demokratiska uppdrag.

Enligt den femte problemrepresentationen finns det en intern uppfattning inom Public service att anställda inte ska släppa fram alla perspektiv, utan enbart perspektiv som inte kan vara skadliga för den politiska vänstern. Enligt den Public service-kritiska diskursen finns det en uppfattning om att allmänheten inte kan eller *bör* avgöra vilka perspektiv och åsikter som är de rätta, utan att det är upp till Public services anställda att ta ansvar för vilka åsikter och perspektiv som släpps fram. Enligt denna kritik försöker Public service att påverka allmänhetens värderingar, snarare än att låta en objektiv journalistik forma allmänhetens värderingar. Denna interna attityd resulterar enligt den femte problemrepresentationen att journalistiken blir tesdriven, där inslagen och reportagen som förmedlas till allmänheten gynnar den politiska tes som företaget driver.

9.0 Slutsatser

Med hjälp av Carol Bacchis WPR-angreppssätt och Jesper Strömbäcks demokratikriterier för en demokratisk media har denna undersökning identifierat hur en kritisk diskurs mot Public service beskriver svensk Public service som ett demokratiskt problem. I motsatts till sändningstillståndets krav på objektivitet och opartiskhet menar den alternativa diskursen att företaget är politiserat och politiskt partiskt i sin rapportering. Den kritiska diskursen beskriver Public service som politiserat och vänsterorienterat, med en ambition att gynna den politiska vänstern genom en tesdriven och vinklad journalistik. En av de beskrivningar som ter sig mest odemokratiskt, framför en allmänt vänsteranstruken journalistisk, är beskrivningen som påstår att Public service motarbetar ett demokratiskt valt parti, som dessutom är ett av landets största partier, nämligen sverigedemokraterna.

Den svenska statliga median väljer enligt den kritiska diskursen att inte skildra händelser som kan vara komprometterande för den politiska vänstern eller för de frågor som den politiska vänstern driver. Enligt den kritiska diskursens beskrivningar vill den statliga median förändra allmänhetens värderingar så att de liknar de värderingar som Public services journalister har, vilket kritikerna menar ibland leder till att den nyhetsförmedling företaget förser allmänheten med ibland kan betraktas som desinformation snarare än information. Allmänheten kan enligt den kritiska diskursen inte fullt ut lita på att företaget alltid strävar efter en objektiv och neutral nyhetsrapportering eftersom det finns en intern kultur som är politiserad och som ibland är oförmögen att förmedla en objektiv och politiskt neutral bild av verkligheten till allmänheten. Att Sverige har en kraftig framväxt av alternativa medier kan enligt vissa inom den kritiska diskursen betraktas som en effekt av att Public service inte fyller den funktion som företaget har till uppdrag att fylla.

Målet med undersökningen har inte varit att komma fram till huruvida Public service är politiskt partiskt eller inte. Ambitionen med denna undersökning har varit att synliggöra, undersöka och analysera en ny form av kritisk diskurs om Public service som håller på att växa sig större i det nya, spännande, frodiga och vildvuxna medielandskap som växer fram i Sverige. Denna nya kritiska diskurs är en del av det *nya* som utmanar det *gamla*. Förhoppningen är att den kritik som undersökts och analyserats i denna uppsats ska kunna bidra med att berika diskursen om Public service och föra upp nya beskrivningar av företaget på dagordningen. Det har forskats

på partisynpatierna inom Public service, det har forskats på förtroendet för Public service, det har gjorts partsinlagor mot Public service och det har forskats om hur väl Public service lever upp till sitt uppdrag.¹⁰⁵ Ambitionen med denna undersökning har varit att bidra med en sammanställning av hur en handfull tidigare Public service-anställda beskriver Public service som ett demokratiskt problem.

¹⁰⁵ Asp, Kent, 2017, Public service-TV – vårt offentliga rum – en utvärdering, Institutionen för journalistisk, medier och kommunikation, Göteborgs universitet; Asp, Kent, 2006, Journalistkårens partisynpatier, Göteborgs universitet, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation, Göteborg; Reimers, Carl-Vincent, 2019, näringslivets medieinstitut; Näringslivets medieinstitut, Olin, Mats, 2019; Weissenbilder, Markus, Andersson, Ulrika, 2018, SOM-institutets Public service-mätningar: användning, förtroende och attityder 1986 – 2017, Göteborgs universitet, Göteborg.; Pamina Falck, 2018, Bevakning av Venezuela i SR och SVT; Institutet för mediestudier, hämtad 2020-04-15, Misstron mot medier [mediestudier.se] URL: <https://mediestudier.se/publikationer/misstron-mot-medier/> ; Truedson, Lars, hämtad 2020-04-15, Misstron mot medier – en inledning [mediestudier.se] URL: <https://mediestudier.se/misstron-mot-medier-en-inledning/>

Litteratur:

Bryman, Alan, 2008, Samhällsvetenskapliga metoder, Bryman och Liber AB.

Strömbäck, Jesper, 2015, Demokratin och det förändrade medielandskapet, Mot ökade kunskapsklyftor och deltagandeklyftor? SOU 2015:96.

Strömbäck, Jesper, Nord, Lars, årtal okänt, 1 Journalistik, medier och demokrati.

Boréus, Kristina, Bergström, Göran, 2018, 1 samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys, Textens mening och makt, Studentlitteratur (red) Boréus, Kristina, Bergström, Göran, AB, LUND, uppl. 4.1.

Elektroniska källor:

Asp, Kent, (red) 2012, Journalist'11, URL: https://www.jmg.gu.se/digitalAssets/1374/1374612_svenska-journalister_hela_boken.pdf

Asp, Kent, 2006, Journalistkårens partisympatier, Göteborgs universitet, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation, Göteborg, s. 16.

Asp, Kent, 2017, Public service-TV – vårt offentliga rum – en utvärdering, Institutionen för journalistisk, medier och kommunikation, Göteborgs universitet, URL: <https://www.gu.se/forskning/publikation?publicationId=258442>

Asp, Kent, publicerade 2017-10-25, hämtades 2020-05-19 [studentportal.gu.se] URL: <https://studentportal.gu.se/minastudier/jmg/nyheter/nyheter-detalj/professor-kent-asp-ger-sveriges-television-godkant.cid1524936.jsessionid=17pdbwwsj00p41h5yz3l3a13rm?skipSSOCheck=true&referer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Bali, Hanif, Lindgren, Per [poddtoppen.se] URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton>

Flam, Aron [poddtoppen.se] URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1073859670/dekonstruktiv-kritik>

Flam, Aron, publicerad 2017-03-20, hämtad 2020-04-06, 2017 News Aron Flam, Sågar SVT i Publicistklubben! Lägg ner SVT [youtube.com] Kanalnamn: NEWS 365, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Lf0WCcwWefQ&t=30s>

Flam, Aron, publicerad 2017-08-07, hämtad 2020-04-16, Aron Flam 's DEKONSTRUKTIV KRITIK vs SVT FFF 3.6 "Versionernas krig!" [youtube.com] Kanalnamn: Aron Flam, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vWZUETrzyIo&t=1408s>

Flam, Aron, publicerad 2018-02-12, hämtad 2020-05-15 [twitter.com] URL: <https://twitter.com/aronflam/status/962966327836250112>

Flam, Aron, publicerad 2017-05-17, hämtad 2020-04-15, 3.Qwerty DEKONSTRUKTIV KRITIK vs. SVT ROND 1 video [youtube.com] URL: https://www.youtube.com/watch?v=6VI0S12_Br4

Ganman, Jens, Flam, Aron, publicerad 2017-12-07, hämtad 2020-04-24, Aron Flam 's DEKONSTRUKTIV KRITIK 7.0 JENS GANMAN FORTSATT RAPPORT FRÅN VÄRDEAVGRUNDEN [youtube.com] Kanalnamn: Aron Flam, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2j8dv4w3ZM4>

Ganman, Jens, publicerad 2017-09-22, hämtad 2020-04-16, SVERIGES RADIO – rapport från värdeavgrunden [jensganman.wordpress.com] URL: <https://jensganman.wordpress.com/2017/09/22/sveriges-radio-rapport-fran-vardeavgrunden/>

Ganman, Jens, publicerad 2018-05-26, hämtad 2020-04-16, Frankt: Jens Ganman tar bladet från munnen [poddtoppen.se] Kanalnamn: Frankt: Malin & Sargon, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1373281531/frankt-malin-sargon/frankt-jens-ganman-tar-bladet-fran-munnen>

Ganman, Jens, publicerad 2020-01-22, hämtad 2020-04-16, Årets svensk 2019: Jens Ganman, samhällsdebattör [fokus.se] URL: <https://www.fokus.se/2020/01/arets-svensk-2019-jens-ganman-samhallsdebattor/>

Huitfeldt, Jörgen, Modiri, Navid, publicerad 2020-04-13, hämtad 2020-04-16, #95 Jörgen Huitfeldt - "Public service har varit vår förmanande präst" [youtube.com] Kanalnamn: Hur Kan Vi, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=h-Tw7O-PHsM>

Huitfeldt, Jörgen, publicerad 2018-04-12, Jörgen Huitfeldt om Public Service Sveriges Radio [youtube.com] Kanalnamn: Aron Flam, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=y92yI-wbFjE&t=1546s>

Huitfeldt, Jörgen, reporter: Nilsson, Thomas, hämtad 2020-03-06, publicerad 2018-01-19, Jörgen Huitfeldt: "Journalistiken ska inte uppfostra sin publik" [resume.se] URL: <https://www.resume.se/kommunikation/media/jorgen-huitfeldt-journalistiken-ska-inte-uppfostra-sin-publik/>

Janzon, Per-Axel, publicerad 2016-10-21, hämtad 2020-04-16, När normen blir att inte våga fråga [fakus.se] URL: <https://www.fokus.se/2016/10/nar-normen-blir-att-inte-vaga-fraga/>

Josefsson, Janne, publicerad 2018-06-05, Janne Josefsson – Kommunisthögskolan [youtube.com] Kanalnamn: I allmänhetens tjänst – granskning av public service, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=RbhazWnn3bY>

Josefsson, Janne, publicerad 2018-11-30, hämtad 2020-04-08, Janne Josefsson "Public Service är inte oberoende" Vänstervridet [youtube.com] Kanalnamn: Jimmie Man, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TfMRfkYajN4>

Josefsson, Janne, publicerad 2019-09-29, hämtad 2020-04-07, Janne Josefsson: "Journalister måste bli bättre på att berätta sanningen" [youtube.com] Kanalnamn: Jimmie Man, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vDVDZP29wNQ&t=1256s>

Josefsson, Janne, publicerad 2019-11-14, hämtad 2020-04-07, Janne Josefsson: UG "Gynnar vi inte Sverigedemokraterna då?" LSS, bidragsfusket 8,7 miljarder [youtube.com] Kanalnamn: Jimmie Man, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PTdQ4h2z-p8>

Josefsson, Janne, reporter: Börjeson, Robert, publicerad 2017-07-22, Josefsson anklagar SVT-chef för lögn [expressen.se] URL: <https://www.expressen.se/nyheter/josefsson-anklagar-svt-chef-for-logn/>

Lamotte, Joakim, hämtad 2020-03-12, #62 – Joakim Lamotte, O-day rare interview, [poddtoppen.se] Programnamn: God Ton™, ansvarig utgivare, Bali, Hanif, Lindgren, Per, URL: <https://poddtoppen.se/podcast/1372019059/god-ton/62-joakim-lamotte-0-day-rare-interview>

Modiri, Navid [hurkanvi.se] URL: <https://www.hurkanvi.se>

Pamina Falck, 2018, Bevakning av Venezuela i SR och SVT [naringslivets-medieinstitut.se] URL: <https://naringslivets-medieinstitut.se/wp-content/uploads/2018/12/NMI-Rapport-Venezuela.pdf>

Persson, Bo, Flam, Aron, publicerad 2019-10-15, hämtad 2020-03-13, Bo Persson: Tystnad, Terror & Antisemitism [youtube.com] URL: https://www.youtube.com/watch?v=oa_j3hlo3uU

Pouresmaili, Soheil, Sjögren, Olof, Josefsson, Janne, publicerad 2009, hämtad 2020-04-24, siktet, En granskning av den påstådda vänstervridningen och partiskheten inom SVT [xpo.jmg.gu.se] URL: <https://expo.jmg.gu.se/wp-content/uploads/kv09-20-3.pdf>

Putilov.org, Putliov, Egor, publicerad: 2016-06-16, hämtad 2020-03-13, Hur opartiska är Public service? [blogg] URL: <https://putilov.org/2016/06/16/hur-opartiskt-ar-public-service/?fbclid=IwAR0rcwDm5JR9Nc4ihK8swNV5rPRHYfE3TD0l6oqGv1Uv46pT1d9Ea27Fjws>

Sandelin, Gunnar, publicerad 2017-01-27, hämtad 2020-03-20, avsnittsnamn: Lördagsmorgon Avsnitt 22 – Om 30 år av mörklägning, kanalnamn: Svensk Webbtv, ansvarig utgivare: Mikael Willgert [Youtube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9hbX3ijPsRs&t=1728s>

Soundcloud, Putilov, Egor, Steinberger, Luise, publicerad 2017 enligt Soundcloud, hämtad 2020-03-13, Voice003srinspeln, [Soundcloud] URL: <https://soundcloud.com/user-852786041>

Sparknotes, Summary Appendix: The Principles of Newspeak [sparknotes.com] URL: <https://www.sparknotes.com/lit/1984/section11/>

Weissenbilder, Markus, Andersson, Ulrika, 2018, SOM-institutets Public service-mätningar: användning, förtroende och attityder 1986 – 2017, Göteborgs universitet, Göteborg, URL: https://som.gu.se/digitalAssets/1693/1693090_10.-public-service-2017.pdf

Andersson, 2017; Elfström, Calle, publicerad 2018-04-25, hämtad 2020-08-10, Förtroendet för Public service fortsätter sjunka [svt.se] URL: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/fortroendet-for-svt-sjunker-till-hoger>

Andersson, Joakim, publicerad 2018-11-22, Majoriteten tycker att public service är värt pengarna [svt.se] URL: <https://www.svt.se/opinion/sa-tycker-svenskarna-om-public-service>

Andersson, Ulrika, 2017, Misstron mot medier, (red) Andersson, Ullrika, Ericson, Andreas, Holt, Kristoffer, Johansson, Bengt, Karlsson, Michael, von Krogh, Torbjörn, Lind, Edvard, Strömbäck, Jesper, Weibull, Lennart, Truedson, Lars, Institutet för mediestudier, Kapish produktion, Stockholm 2017, URL: https://mediestudier.se/wp-content/uploads/2017/05/Misstron_mot_medier.pdf

Ganman, Jens, publicerad 2017-09-22, hämtad 2020-04-16, SVERIGES RADIO – rapport från värdeavgrunden [jensganman.wordpress.com] URL: <https://jensganman.wordpress.com/2017/09/22/sveriges-radio-rapport-fran-vardeavgrunden/>

Huitfeldt, Jörgen, publicerad 2020-04-13. Hämtad 2020-04-17, #95 Jörgen Huitfeldt - "Public service har varit vår förmanande präst" [youtube.com] Kanalnamn: Hur Kan Vi, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=h-Tw7O-PHsM>

Institutet för mediestudier, hämtad 2020-04-15, Misstron mot medier [mediestudier.se] URL: <https://mediestudier.se/publikationer/misstron-mot-medier/> : Truedson, Lars, hämtad 2020-04-15,

Lamotte, Joakim, publicerad 2019-07-10, hämtad 2020-04-25, ÄR SVT VÄNSTER? [facebook.com] URL: <https://www.facebook.com/joakim.lamotte/posts/1845354918892424/>

Ohlsson, Jonas, Oscarsson, Henrik, Solevid, Maria, 2015, Ekvilibrium, SOM-undersökningen, URL: https://som.gu.se/digitalAssets/1579/1579392_ekvilibrium-inlaga-f-rg.pdf

Olin, Mats, publicerad, 2019-01-03, hämtad 2020-08-10, Nog lutar public service vänster [timbro.se] URL: <https://timbro.se/smedjan/mats-olin-nog-lutar-public-service-vanster/>

Reimers, Carl-Vincent, publicerad 2019, hämtad 2020-04-13 [naringslivets-medieinstitut.se] Sveriges radio, Vårt uppdrag, hämtad 2020-07-17 [sverigesradio.se] URL: <https://sverigesradio.se/artikel/1971435>

Sveriges radio, Vårt uppdrag, hämtad 2020-07-17 [sverigesradio.se] URL: <https://sverigesradio.se/artikel/1971435>

Stjärne, Hanna, publicerat 2018-12-16, hämtat 2020-08-10, Vi på SVT gör allt för att vara opartiska [Aftonbladet.se] URL: <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/On589w/vi-pa-svt-gor-allt-for-att-vara-opartiska>